

Bestuursrapportage 2024

Dat maakt
Stein voor mij ...

Voorwoord

Voor u ligt de bestuursrapportage 2024 van de gemeente Stein.

Met deze bestuursrapportage informeren wij u over de verwachte afwijkingen in de uitvoering van de beleidsvoornemens, zoals opgenomen in de door uw gemeenteraad vastgestelde programmabegroting 2024.

De afwijkingen zijn toegelicht bij de betreffende programma's. Deze rapportage betreft een afwijkingsrapportage waarin alleen de afwijkingen in uitvoering, planning, inhoud, investeringen en/of geld zijn opgenomen.

Nieuw in deze bestuursrapportage is de voortgangsrapportage over de beleidsdoelstellingen, zoals deze in de begroting 2024 zijn opgenomen. Dit doen wij middels een stoplichtenrapportage, waarbij u dan ook alleen een toelichting vindt zodra het stoplicht niet op groen staat.

Alle relevante informatie is geclusterd per programma. Op deze wijze vindt u alle informatie (inhoudelijk en financieel) op een plek. Dit bevordert de leesbaarheid en het inzicht in het betreffende programma.

In het hoofdstuk 'financiële begroting' zijn de financiële gevolgen van deze rapportage voor het lopende jaar en de meerjarenraming per programma opgenomen.

In de bijlagen treft u een overzicht van het investeringsplan en de reserves en voorzieningen aan.

Het college van burgemeester en wethouders

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave.....	4
ALGEMEEN	5
Leeswijzer	5
Financiële samenvatting	6
PROGRAMMA'S	7
Veiligheid	7
Verkeer, vervoer en water	12
Economie	17
Onderwijs	24
Sport, cultuur en recreatie	26
Sociaal Domein	30
Volksgezondheid en milieu	39
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.....	46
Bestuur en ondersteuning en algemene dekkingsmiddelen.....	54
FINANCIELE BEGROTING	61
Totaal lasten en baten	61
BIJLAGEN	62
Bijlage I Reserves en voorzieningen	62
Bijlage II Investeringsplanning	64

ALGEMEEN

Leeswijzer

De opbouw van de bestuursrapportage (berap) 2024 is als volgt.

Algemeen

De bestuursrapportage 2024 begint met een hoofdstuk Algemeen, met daarin:

- Leeswijzer
- Financiële samenvatting

Programma's

In dit hoofdstuk komen de programma's aan bod. In de toelichtingen wordt ingegaan op de status van de beleidsdoelstellingen en de afwijkingen van de uitvoeringsmaatregelen en de financiële mutaties.

Paragrafen

Hierin wordt ingegaan op de afwijkingen van de paragrafen. In de paragrafen worden aspecten beschreven, die dwars door de programma's heen lopen. De meeste paragrafen zijn door het 'Besluit Begroting en Verantwoording' wettelijk voorgeschreven.

Financiële begroting

Het vierde gedeelte bevat een totaaloverzicht van de baten en lasten zowel voor 2024 als de meerjarenraming.

Bijlagen

In het laatste deel staat informatie over onder andere reserves en voorzieningen en de investeringsplanning, inclusief de toelichting hierop.

Financiële samenvatting

Onderstaand treft u een overzicht aan van het verloop van het algemeen begrotingsbeeld 2024, inclusief de in deze bestuursrapportage opgenomen mutaties. De nadelen in deze bestuursrapportage worden aangeduid met een '-' teken, behalve indien specifiek sprake is van 'lasten' of 'baten'.

Deze bestuursrapportage heeft een meerjarig effect. Het effect van de meicirculaire 2024 is in deze bestuursrapportage NIET verwerkt. De extra incidentele middelen, die via de algemene uitkering worden uitgekeerd, worden via een apart raadsvoorstel ingebracht. In onderstaand overzicht is dit effect weergegeven. Het verloop van het begrote exploitatiesaldo is als volgt:

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Primaire begroting 2024	2.499	4.401	561	812
Mutaties raadsbesluiten				
Aanvullend krediet Groenewald	-33	-181	-179	-177
Programmamanager Chemelot	0	0	0	0
Huisvesting wijkbeheer	-15	-25	-88	-87
Slotwijziging 2023	193	31	18	18
Vorbereidingskrediet Steskensstraat	-8	-15	-15	-15
Bestuursrapportage 2024:				
- Overige mutaties	-94	109	-40	109
- Decembercirculaire/BCF	693	427	416	416
- Indexeringen	-215	-188	-183	-187
- Rente	400			
- Stelpost ziek en piek	-350			
- Jeugdzorg	325	249	261	261
- Kapitaallasten	243	614	207	17
Begroot exploitatie saldo	3.638	5.422	958	1.167

PROGRAMMA'S

Veiligheid

Crisisbeheersing en brandweer

Beleidsmatige doelstellingen

Crisisbeheersing

Naar aanleiding van het vernieuwde 'Rampbestrijdingsplan Hoogwater Maas en Zijrivieren' is het interne draaiboek Hoogwater van de gemeente Stein geactualiseerd. Het draaiboek is tevens uitgebreid met een evacuatiestrategie. In 2024 wordt deze evacuatiestrategie verder uitgewerkt waarbij de gemeente Stein als pilotgemeente de brandweer actief gaat betrekken bij een eventuele evacuatie.

Toelichting:

Brandweer

Het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 en het bijbehorende Provinciaal Risicoprofiel 2024-2027 van de Veiligheidsregio Zuid - Limburg is vastgesteld. Uit het Provinciale Risicoprofiel 2024-2027 zijn de fysieke veiligheidsrisico's gedestilleerd waarbij de brandweer een taak heeft op het gebied van het voorkomen, beperken en/of bestrijden ervan. Dit is het zogenaamde Brandweerrisicoprofiel. De gemeente Stein is in overleg met de brandweer om de risico's uit het Brandweerrisicoprofiel lokaal in kaart te brengen en deze zoveel mogelijk te beperken. Doordat de gemeente continu in ontwikkeling is, blijft dit een doorlopend proces waarbij gekeken wordt welke ontwikkelingen er zijn, waardoor hier specifiek op ingezet kan worden.

Toelichting:

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft een positief jaarrekeningresultaat 2023 van ruim € 1,9 miljoen. Aan het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio is het voorstel gedaan om een gedeelte hiervan toe te voegen aan de algemene reserve om de weerstandscapaciteit te verhogen. Daarnaast wordt voorgesteld om een bedrag van circa € 1,2 miljoen terug te geven aan de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Stein betreft dit een incidenteel voordeel van € 39.000.

Openbare orde en veiligheid

Beleidsmatige doelstellingen

Integrale veiligheid

In lijn met het bestuursakkoord zal in 2024 worden ingezet op het verstevigen van de samenwerking op het gebied van openbare orde en veiligheid. Daarnaast gaat in 2024 de looptijd van het nieuwe Regionaal Beleidsplan Politie van start. Hierin is de herverdeling van de politiecapaciteit opgenomen, wat betekent dat het basisteam Westelijke Mijnstreek 4,1 fte aan formatie dient af te staan aan andere regio's. In de Kadernota Integrale Veiligheid Westelijke is rekening gehouden met de herverdeling van de politiecapaciteit bij het formuleren van ambities en prioriteiten. Desondanks bestaat er de mogelijkheid dat er nog implicaties ontstaan voor de gemeentelijke processen.

De lobby inzake Netwerk Veilig Limburg, waar burgemeester Leurs voorzitter van is, zal ook in 2024 door gaan. Doel van de lobby is het krijgen van meer menskracht, middelen en experimenteerruimte voor de veiligheidsketen (politie, OM en gemeenten) vanuit Den Haag en Brussel.

Toelichting:

Opgroeien in een kansrijke omgeving (OKO)

In het voorjaar 2024 zullen we samen met samenwerkingspartners in een zogenaamde dialoogsessie de resultaten van de OKO monitor gaan bespreken en afspraken maken over daarop aansluitende projecten, acties en activiteiten.

Toelichting:

Ondermijning

In 2024 blijven we ons richten op de aanpak van ondermijning. We pakken onze positie en zien meerwaarde in de integrale aanpak met ketenpartners; zoals onder andere het RIEC (Regionaal Informatie- en Expertise Centrum), de politie, de belastingdienst en het openbaar ministerie. Onze informatiepositie op het gebied van ondermijning wordt versterkt door het feit dat we

Toelichting:

aangesloten zijn op Meld Misdaad Anoniem. Hierdoor kunnen signalen vanaf het begin gemonitord, en daar waar mogelijk en noodzakelijk, aangepakt worden. We optimaliseren de bestuursrechtelijke instrumenten en leggen slimme, effectieve combinaties tussen bestuursrecht en strafrecht om een vuist te maken tegen (ondermijnende) criminaliteit. In dit kader hebben we bijvoorbeeld ook bijzondere aandacht voor cybercriminaliteit.

Het doel van de aanpak van ondermijning is om het vestigingsklimaat voor criminelen en criminele netwerken zo onaantrekkelijk mogelijk te maken. De focus ligt daarbij onder andere op het uitvoeren van een maatwerk-aanpak die voortkomt uit onze informatiepositie (een eenpersoons-/netwerkgerichte aanpak van casuïstiek), het uitvoeren van integrale controles met partners en het uitvoeren van het Damoclesbeleid. Het uitvoeren van integrale controles wordt onder andere vorm gegeven door de inzet van het nieuwe Intergemeentelijk Bestuurlijk Handhavingsteam Westelijke Mijnstreek.

Ook wordt met het Bibob-beleid uitvoering gegeven aan het opwerpen van barrières om onder andere misbruik van vergunningen tegen te gaan.

Tot slot blijven we doorgaan met het vergroten van het bewustzijn op het gebied van ondermijning binnen de interne organisatie door middel van het geven van voorlichting en training op dit gebied. Ook hierbij worden we ondersteund door het RIEC.

Buurtveiligheidsplannen

In 2024 zal het onderzoek rondom de nulmeting veiligheidsgevoel worden afgerond en de verbinding met de inwoners worden gelegd voor het bespreken van de resultaten.

Daarnaast zal er op buurniveau gekeken worden naar acties om het veiligheidsgevoel te vergroten. De gezamenlijk gedragen acties zullen op basis van capaciteit, budget en

Toelichting:

haalbaarheid in een uitvoeringsplan worden vastgelegd.

Project drugsoverlast

In het bestuursakkoord 2022-2026 is voor het project drugsoverlast vanaf 2023 een jaarlijks budget van € 50.000 beschikbaar gesteld voor 2023-2025.

Op basis van de uitkomsten van het nulsituatie-onderzoek gebiedsveiligheidsplannen, zal het budget project drugsoverlast in 2024 worden ingezet op de thema's en gebieden waar dit, gelet op de uitkomsten, noodzakelijk is. Zo wordt de verbinding gelegd met de gebiedsveiligheidsplannen, kan een specifieke aanpak geformuleerd worden en wordt de aanpak drugsoverlast integraal opgepakt.

Toelichting:

Cameratoezicht

De gemeente Stein zet gemeentelijk cameratoezicht in voor de handhaving van de openbare orde. Daarom wordt geïnvesteerd in een nieuw camerasysteem. Hiervoor is reeds een investeringsbudget beschikbaar.

In 2024 wordt een evaluatie gehouden. Deze zal middels een evaluatierapport en raadsinformatiebrief met de gemeenteraad gedeeld worden.

Toelichting:

De geplande evaluatie in 2024 wordt verschoven naar 2026 aangezien een evaluatie in 2024 niet opportuun is. Het nieuwe camerasysteem is naar verwachting namelijk pas in Q3 van 2024 volledig operationeel. Pas na een ruime gebruiksduur (>1 jaar) kan een gedegen evaluatie plaatsvinden.

RIEC

Onder coördinatie van het RIEC, en volledig gefinancierd uit ondermijningsgelden van het Rijk, worden in Limburg "ACT! Interventieteams" gevormd. Een van deze interventieteams is het "ACT! Interventieteam Westelijke Mijnstreek". Dit team gaat in de gemeenten Sittard-Geleen, Beek en Stein bestuurlijke controles op het gebied van ondermijning uitvoeren. Vanuit de versterkingsgelden voor het ACT! is er budget opgenomen voor de financiering hiervan. De kosten van circa € 128.000 in 2024 wordt volledig door het RIEC vergoed.

Zorg en Veiligheidshuis

Het Zorg- en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek is dé plek waar gemeenten, justitiële partners en zorgpartners onder één dak samenwerken om complexe persoonsgerichte zorg- en veiligheidsproblemen aan te pakken. De aangescherpte landelijke richtlijnen voor de Zorg- en Veiligheidshuizen, waaronder het modelconvenant, vragen om (her)inrichting van de governance structuur van het Zorg- en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek. Daarnaast groeit het aantal taken. Regionaal worden ontwikkelingen regelmatig ter uitvoering belegd bij het Zorg- en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek. Ook hebben de drie Zorg- en Veiligheidshuizen Zuid-Limburg (Maastricht-Heuvelland, Parkstad en Westelijke Mijnstreek) de handen in elkaar geslagen om uniformer en intensiever samen te werken. Tevens bestond de (bestuurlijke) behoefte om de financieringsstructuur te simplificeren en daarmee de vaste bijdrage van de gemeenten te herijken.

Deze behoefte komt voort uit het feit dat nieuwe taken van het ZVH WM gefragmenteerd gefinancierd worden.

Daarmee is het Zorg- en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek genoodzaakt om door te ontwikkelen en een stevige basisinrichting neer te zetten met een financiering die toekomstbestendig is. In 2023 is gestart met een traject dat de noodzaak van deze doorontwikkeling effectueert en heeft samengevat geresulteerd in een hernieuwde missie, visie, ambitie, inrichting bedrijfsvoering, governance en begroting. Dit betekent dat er voor 2024 € 6.000 extra beschikbaar gesteld dient te worden voor het Zorg en Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek. Omdat de doorontwikkeling een meerjarige doorwerking heeft zal voor 2025 en verder het structurele budget worden verhoogd met € 38.000. In deze bestuursrapportage 2024 is met deze bijstelling rekening gehouden.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2024				2025	2026	2027
	primaire begroting	begrotings- wijzigingen tot berap	mutaties in berap	Totaal	Meerjarenraming na berap		
	(x € 1.000)						
Lasten	2.854	122	62	3.037	3.062	3.063	3.021
Baten	103		128	231	223	228	118
Saldo van baten en lasten	-2.751	-122	67	-2.806	-2.839	-2.835	-2.903

Verkeer en vervoer

Beleidsmatige doelstellingen

Verkeersarrangement

Eind 2020 is het Mobiliteitsplan 2021-2025 vastgesteld. Onderdeel van dit Mobiliteitsplan is het Meerjaren Investerings Plan Verkeer 2021-2025 (MIP Verkeer 2021-2025). In dit MIP Verkeer is een doorkijk gemaakt en bepaald welke korte termijn projecten de komende jaren vanuit het budget Verkeersmaatregelen / Veilige schoolomgeving worden uitgevoerd.

Voor 2024 zijn dit:

- Kruising Raadhuistraat-Grote straat;
- Aanleg plateau en loopstrook kruising Raadhuisstraat - Grote Straat Urmond.
- Kruising Berger Maasstraat - Koningstraat Berg aan de Maas.
- Kruising Kapelaan Berixstraat / Maasbanderkerkweg.
- Parkeerplaatsen de Bath.

Ingegeven door het bestuursakkoord 2022-2026 is voor de periode 2024-2027 in totaal € 11,2 miljoen opgenomen voor de uitvoering van lange termijn maatregelen uit het verkeersarrangement. Voor 2024 worden de volgende lange termijn maatregelen voorbereid of uitgevoerd:

- Aanpassen rotonde Koolweg;
- Herinrichting Michiel de Ruyterstraat;
- Herinrichting Koolweg;
- Herinrichting Heerstraat Zuid;
- Herinrichting Mauritslaan naar 30 km per uur.

Gebiedsgerichte aanpak

Op basis van het bestuursakkoord 2022-2026 zijn extra middelen opgenomen voor gebiedsgerichte aanpakken (GGA). In de meerjarige investeringsplanning is rekening gehouden met de gebiedsgericht aanpak in Meers, Nieuwdorp en Stein. De voorbereiding voor de projecten in Meers en Nieuwdorp staat gepland in 2024, de uitvoering vindt vervolgens plaats in 2025 en 2026. GGA Stein

Toelichting:

Vanwege de niet ingevulde vacature verkeer heeft de afgelopen periode het zwaartepunt gelegen bij ad-hoc dienstverlening aan onze inwoners, zoals het beantwoorden van acute verkeerskundige vragen en het uitbrengen van verkeerskundige adviezen. Daardoor zijn niet alle geplande projecten opgepakt. Inmiddels is de openstaande vacature ingevuld en kunnen de projecten opnieuw worden ingepland.

wordt vanaf 2025 voorbereid en uitgevoerd.

Uitbreiding fietspadenstructuur

Stein profileert zich steeds meer als fiets- en wandelgemeente. Daarbij hoort een nieuwe visie op de inrichting voor de fietser en wandelaar. Een aantal woongebieden en wegen wordt de automobilist "te gast" door bijvoorbeeld de weg als fietsstraat in te richten. Daar waar wenselijk en mogelijk komt er een betere scheiding tussen utilitair en recreatief fietsverkeer en wielrenners maar ook tussen voetgangers en fietsers. Voordat concrete maatregelen worden benoemd wordt in 2024 eerst gewerkt aan een nieuwe visie voor de inrichting van de openbare ruimte voor fietsers en wandelaars. Voor de uitvoering is voortvloeiend uit het bestuursakkoord 2022-2026, een investeringsbudget van € 750.000 in de meerjarige investeringsplanning opgenomen. De jaagpaden langs het Julianakanaal worden tevens in de visie en het bijbehorend uitvoeringsprogramma meegenomen. Daarnaast is de inschatting dat door overleg met en het verkrijgen van de benodigde vergunningen c.q. toestemming van Rijkswaterstaat uitvoering eerder niet mogelijk is.

Toelichting:

Het opstellen van een visie is opgesplitst. Het deel 'wandelen' is grotendeels vanuit toerisme opgepakt. Voor het deel 'fietsers' wordt een separate visie op fietsroutestructuren opgesteld. De uit deze visie vloeiende uitvoeringsplannen zullen dit jaar niet plaatsvinden. De kosten die we dit jaar maken hebben dan ook alleen betrekking op het opstellen van de visie en niet op de uitvoering daarvan. Schatting is dat we dit jaar maximaal € 100.000 euro van het beschikbare budget uitgeven. De overige gelden worden doorgeschoven naar 2025.

Doorfietspad/op-afrit Elsloo

De bereikbaarheid van de bedrijventerreinen en de Chemelot Campus zijn van groot belang om onze sterke economische positie te behouden. Om die situatie ook op langere termijn te kunnen garanderen blijven investeringen op het gebied van verbetering van infrastructuur noodzakelijk. We investeren daarom in de infrastructuur rond het bedrijventerrein in Elsloo, de bereikbaarheid van Station Beek-Elsloo en het creëren van een snelfietsroute langs ons hoofdrouthenetwerk.

Toelichting:

Het definitief ontwerp wordt in het voorjaar 2024 afgerond. Op basis van het ontwerp wordt dit jaar een bestek opgesteld dat in het najaar wordt aanbesteed. Uitvoering start naar verwachting in het voorjaar van 2025.

In 2022 is hiervoor gestart met het project 'Aanpak rotondes en op- en afritten Businesspark Stein'. Het project

heeft tot doel om het wegennet te verbeteren, de doorstroming te bevorderen en de verkeersveiligheid te verbeteren. Het project heeft impact op en raakvlakken met meerdere (toekomstige) projecten langs dit traject van zowel gemeente als provincie Limburg. Het betreft onder andere het project 'Snelfietsroute Maastricht-Sittard' van de provincie en het project 'Stationsomgeving Beek - Elsloo'. De provincie heeft € 2,4 miljoen subsidie verstrekt voor het doorfietspad op Steins en Beeks grondgebied. Op grond van het bestuursakkoord 2022-2026 is in de meerjarige investeringsplanning in 2025 een investeringsbudget van € 750.000 opgenomen voor de aanleg van het doorfietspad.

Herstel oude dorpskernen

In navolging van de gebiedsgewijze aanpak in de Maasband worden ook in andere historische dorpskernen zoveel mogelijk de oude dorpshistorische elementen hersteld en versterkt. Het opwaarderen van deze gebieden draagt naast het verbeteren van de leefbaarheid tevens bij aan het versterken van het toeristisch recreatief profiel van onze gemeente. Om problemen met doorstroming en parkeren te beperken wordt hierbij de mogelijkheid van eenrichtingsverkeer en centraal parkeren nadrukkelijk bekeken.

Toelichting:

Herstel van de oude dorpskernen is opgenomen in het investeringsprogramma in de jaren 2024 en 2026 (2 x € 750.000), voor respectievelijk Catsop en Oud-Urmond). In Oud Urmond spelen diverse vraagstukken en in de begroting zijn hiervoor ook diverse investeringen opgenomen. Zo komen er diverse maatregelen uit het verkeersarrangement en is uitvoeren van onderhoud aan wegen en riool noodzakelijk door de slechte onderhoudstoestand. Daarnaast spelen er nog diverse maatschappelijke ontwikkelingen (zoals de Haven 't Bath). In 2024 wordt gestart met het voeren omgevingsdialoog om te komen tot een integraal plan voor de inzage in kosten en mogelijke varianten. Deze zullen ter besluitvorming worden voorgelegd.

Door de nutsbedrijven is aangegeven dat in 2025 grote delen van het gas- en elektriciteitsnet in Catsop vervangen worden. Dit heeft geleid tot uitstel. Ook in Catsop zijn we voornemens om de omgevingsdialoog weer op te starten en te komen tot een bijstelling van het gehele plan. Dit plan zullen we, afhankelijk van de budgettaire impact, medio 2025 aan de Raad voorleggen ter informatie of ter besluitvorming. Op basis hiervan kunnen besluiten genomen worden over wat en hoe er aangepakt gaat worden binnen Catsop. Om de projectvoorbereidingen te kunnen uitvoeren stellen we voor om € 75.000 in 2024 op te nemen en de resterende € 675.000 door te schuiven naar 2025.

Wegbeheerplan

Om de 2 jaar wordt - via inspectie - het beheerplan wegen geactualiseerd en wordt een doorkijk gegeven voor 15 jaren. Na beëindiging van het groot onderhoud 2023 zijn alle wegen in Stein geïnspecteerd. Op basis van deze inspectie is het nieuwe beheerplan opgesteld dat op 2 april 2024 is vastgesteld door het college.

Vanaf 2010 is voor groot onderhoud wegen een voorziening gevormd. Hierin wordt op basis van het vastgesteld beheerplan jaarlijks een bedrag gestort. De hoogte van de storting wordt telkens bij het vaststellen van het beheerplan wegen geactualiseerd.

De storting in de voorziening groot onderhoud is met de vaststelling van het beheerplan op 2 april 2024 verhoogd naar € 850.000.

In de voorziening groot onderhoud wegen worden geen kosten van rehabilitaties of reconstructies van wegen verantwoord. Deze worden, als investering op het programma 'Verkeer, vervoer en water' verantwoord.

Maaien jaagpaden

Voor 2024 wordt voorgesteld om een marktpartij het maaibeheer van de jaagpaden conform advies - zoals opgenomen in de RIB Motie DOS inzake onderhoud RWS van 10 april j.l. - te laten uitvoeren. Om de maaierwerkzaamheden te laten uitvoeren is € 25.000 nodig.

Economische havens en waterwegen

Beleidsmatige doelstellingen

De Blueport havens waar Haven Stein onderdeel van uit maakt zijn, van groot belang voor de economie en werkgelegenheid in Limburg. Via de Maas en het Albertkanaal hebben de Blueport havens goede verbindingen met de zeehavens van Rotterdam en Antwerpen. Maar ook het Duitse achterland is goed met de havens verbonden. Diverse trends en ontwikkelingen in de wereld, in de omgeving en in de binnenvaart sector hebben invloed op de Blueport havens. Zaken als de verandering van ladingstromen, aanpassingen van infrastructuur, de vergroting van schepen, de vergroening en de energietransitie, digitalisering, de sterke stijging van e-commerce en de opkomst van circulaire economie hebben allemaal hun impact op de binnenvaart en de Blueport havens.

Met een sterkere samenwerking tussen de havens kan het belang en de betekenis van de Blueport havens als economische driver nog krachtiger en concreter bij stakeholders (lokale en regionale overheden (wethouders, bestuurders, ambtenaren) en

Toelichting:

Voor het Chemelot-deel van de haven wordt met diverse betrokken partijen gewerkt aan een integrale visie. Dit proces bevindt zich nu in een afrondende fase. Komende tijd moet nog nader worden gezien of en hoe hier met het overige deel van de havenactiviteiten bij kan worden aangesloten.

bedrijfsleven) naar voren gebracht worden, zodat integraal beleid uitgevoerd wordt en de groei van de havens met draagvlak gewaarborgd wordt. Dit integraal beleid met voor genoemde doelstellingen is vastgelegd in de Havenvisie Limburg.

In het verlengde hiervan wordt in 2024 in samenwerking met de Provincie, Chemelot en de overige gebruikers in de haven een integrale visie opgesteld, mede in relatie tot het Blueportsnetwerk en Knooppunt 046.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2024				2025	2026	2027
	primaire begroting	begrotingswijzigingen tot berap	mutaties in berap	Totaal	Meerjarenraming na berap		
	(x € 1.000)						
Lasten	5.666	-82	-145	5.440	5.732	6.230	6.813
Baten	638		3	641	637	637	637
Saldo van baten en lasten	-5.029	82	148	-4.799	-5.095	-5.593	-6.176

Economische ontwikkeling

Beleidsmatige doelstellingen

In 2022 is de basis gelegd voor het actualiseren en herijken van ons economisch beleid. Het in beeld brengen van cijfers en trends alsmede de input die is verkregen uit 1 op 1 gesprekken met ondernemers vormen belangrijke bouwstenen voor een nieuwe economische visie. Het in 2024 door de Raad vast te stellen economisch beleid is voor de middellange termijn (periode 2024-2027) en richt zich vooral op de veranderende sociaaleconomische vraagstukken. Concrete acties worden verder vertaald in een uitvoeringsprogramma als onderdeel van het economisch beleidsplan.

Toelichting:

Op Zuid-Limburgse schaal is de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL, 2017) geëvalueerd en zijn door een extern bureau aanbevelingen gedaan voor aanpassing van het beleid. Een aantal van deze aanbevelingen vraagt om meer discussie en/of nader onderzoek. Bij het opstellen van deze begroting loopt dit proces nog. Het kan niet worden uitgesloten dat de SVREZL fundamenteel wijzigt waardoor in 2024 besluitvorming door de Raad van toepassing kan zijn. De Economische Samenwerking Zuid-Limburg wordt via het principe van coalition of the willing verder gecontinueerd. Een tweede traject is de behoefteraming voor werklocaties. In de behoefteraming voor werklocaties in de Westelijke Mijnstreek in de periode 2021-2030 is een aanzienlijke opgave geconstateerd om het vestigingsklimaat in de regio aantrekkelijk te houden. Op de bedrijventerreinen mag voor die periode een extra ruimtebehoefte van 26 tot 62 hectare verwacht worden. Op kantoorlocaties is daarentegen juist een overschot aan ruimte geconstateerd. Uit de behoefteraming komt tevens een

algehele opgave voor verduurzaming en een kwaliteitsslag aan de orde. Deze conclusies zijn door vertaald naar de volgende drie opgaven voor de gehele regio:

1. Behoud en versterk de kwaliteit van de werklocaties;
2. Voorzie in voldoende en geschikte ruimte op bedrijventerreinen;
3. Breng vraag en aanbod op de kantorenmarkt in balans.

Op basis van de drie opgaven werkt Westelijke Mijnstreek een regionaal uitvoeringsprogramma uit, waarin gezamenlijke prioriteiten worden gesteld en gezamenlijk een aanpak voor de drie opgaven wordt uitgewerkt. Om dat uitvoeringsprogramma op te stellen heeft de regio behoefte aan inzicht in:

1. De ruimtewinst die te behalen valt op de bestaande bedrijventerreinen en welke maatregelen daarvoor nodig zijn.
2. Binnen welke termijn deze maatregelen uitvoerbaar zijn.
3. Welke investeringen nodig zijn om de maatregelen uit te voeren.

Stap 1 is afgerond. In 2024 zullen stap 2 en 3 verder worden vormgegeven.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Beleidsmatige doelstellingen

Bedrijventerrein Kerensheide

Met Poort van Stein BV worden in 2024 harde afspraken gemaakt over een definitieve invulling van het terrein. In onze gesprekken met Chemelot blijven we de ligging van het bedrijventerrein en daarmee het economisch potentieel benadrukken. Verzoeken over beschikbare locaties voor nieuwe vestiging worden eveneens in contact gebracht met de huidige eigenaar.

Toelichting:

De bedrijventerreinen Kerensheide en Schuttersstraat zijn onderdeel van een onderzoek naar de kwaliteit van bedrijventerreinen. Dit onderzoek zal vermoedelijk eind 2024 afgerond worden. De resultaten uit dat onderzoek zullen ons informeren welke werkzaamheden en welke financiële planning er nodig zijn in 2025.

Bedrijventerrein Schuttersstraat

Met de toekomstvisie als basis wordt in 2024 onderzocht welke maatregelen meerjarig kunnen worden getroffen om de kwaliteit van het bedrijventerrein te verbeteren. De financiële vertaling daarvan vindt in de begroting 2025 plaats.

Toelichting:

Idem Kerensheide

Businesspark Stein

Op en rond het bedrijventerrein wordt ook in 2024 verder geïnvesteerd in het verbeteren van de bereikbaarheid. De projecten die daarmee verband houden staan beschreven in het programma verkeer, wegen en water.

Toelichting:

Blueport havens

De haven in Stein maakt onderdeel uit van de Blueport havens. Uitgangspunt is dat alle havens zich inzetten voor een optimale benutting van hun watergebonden kavels met uitsluitend watergebonden bedrijvigheid aan het water. Ook wordt sterk ingezet op verduurzaming. Daarvoor wordt onder meer ingezet op elektrificatie en alternatieve brandstoffen. Pijler is ook het faciliteren in circulaire activiteiten (bijv. recyclingactiviteiten, uitbreiding afvalverwerking faciliteiten en clean energy. Om de doelstellingen te behalen is het belangrijk om een intensieve samenwerking tussen de Blueport havens te bevorderen. De Paalweg vormt een uitloper van het havengebied en ligt langs het Julianakanaal, in de onmiddellijke nabijheid van de woonwijk Bramert Zuid. Het is wenselijk om dit gebied bij het revitaliseren van de haven te betrekken en de vergroening en verduurzaming van het terrein verder door te trekken. Uit het onderzoek "uitvoeringsagenda werklocaties westelijke mijnstreek" moet blijken wat de mogelijkheden zijn.

Toelichting:

Bedrijfsloket- en regelingen

Beleidsmatige doelstellingen

Evenementenbeleid

In 2023 is een start gemaakt met een nieuw evenementenbeleid, welk in 2024 verder vorm zal krijgen.

Toelichting:

Economische samenwerking Zuid-Limburg

De Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL) is een inhoud gedreven netwerkstrategie waarbij de samenwerking niet langer geïnstitutionaliseerd is, maar vorm krijgt middels coalities. Coalities die op

Toelichting:

velerlei manieren gevormd kunnen worden en waarbij wordt uitgegaan van de gemeentelijke autonomie. Elke gemeente beslist zelf over meedoen en waarmee. Het eigen gemeentelijk beleid in samenhang met de regionale opgaven is daarbij leidend. Wat betreft de regionale opgaven is de NOVI agenda de komende jaren leidend. Het bestuur ESZL heeft eerder besloten tot een continuering als een 'lean en mean' stichting ESZL met een aanjaagfunctie. De centrumgemeenten nemen hierin regionale en financiële verantwoordelijkheid door gezamenlijk een budget en personeel beschikbaar te stellen om projecten en/of andere initiatieven met een economische doelstelling op Zuid-Limburgse schaal te concretiseren. In 2021 is ingezet op het opstellen van een regionaal economische herstel- en transitieplan, 'Plan V'. Dit plan is gestoeld op de vastgestelde opgaven en beleidsdoelen van het Plan van Aanpak NOVI Zuid-Limburg (nov. 2020) en gerelateerd aan het missie-gedreven beleidskader van de provincie Limburg. De thematische assen van dit plan V blijven ook in 2024 het kader waarlangs de uitvoering van de opgaven geordend is.

Grensinfopunt

Het grensinfopunt (GIP) is het centraal informatiepunt voor iedereen die grensoverschrijdend actief is, was of wordt. Specialisten op gebied van onder andere fiscaliteit en sociale zekerheid helpen te komen tot een goede afweging bij de keuze om te werken over de grens. Zij ondersteunen ook werkgevers met kennis van het grensoverschrijdend werken. De dienst draagt hiermee bij aan het versterken van het woon- en werkklimaat van Zuid-Limburg, het mee oplossen van knelpunten op de arbeidsmarkt voor het bedrijfsleven en het bieden van kansen op werk voor alle inwoners van Zuid-Limburg. Door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Provincie Limburg structureel financieel te binden aan het grensinfopunt kan de gemeentelijke bijdrage gelijk blijven ondanks de

Toelichting:

stijging van kosten. Bij het opstellen van deze begroting moet de evaluatie nog plaatsvinden.

Intaketafels

De intaketafel waar onder andere vraagstukken over en aanvragen voor omgevingsvergunningen van ondernemers worden behandeld, worden in 2024 verder doorgezet en vooral doorontwikkeld. De intaketafel wordt bemenst door een multidisciplinair team en heeft mede tot doel om sneller en efficiënter tot afhandeling van aanvragen van ondernemers te komen. In de intaketafel wordt een initiatief integraal gewogen en de wenselijkheid en haalbaarheid van een ontwikkeling bepaald.

Toelichting:

Accountmanagement Bedrijven

In het economisch beleidsplan zal een verdere visie op en duiding worden gegeven aan accountmanagement voor onze ondernemers. Daarbij wordt tevens het aspect van het faciliteren en adviseren van onze ondernemers op het vlak van duurzaamheid betrokken.

Toelichting:

In het begin van dit jaar heeft er een personele wisseling plaatsgevonden in het domein economie. De taken van de accountmanager bedrijven zijn voldoende waargenomen, maar bereikte niet het gehoopte ambitieniveau. Dit komt voornamelijk omdat in de afgelopen maanden de nadruk heeft gelegen op economisch beleid. Voor de rest van dit jaar verschuift het zwaartepunt terug naar bedrijvencontact, om het ambitieniveau toch waar te maken.

Overname opstallen Steinerbos 2

Per 15 mei 2024 is de huurovereenkomst met de exploitant van het pannenkoekenhuis en midgetgolfbanen aan Steinerbos 2 beëindigd. Per die datum eindigt de huur van het terrein, groot ca. 9.000 m2, en zijn de opstallen met toebehoren overgenomen van de huurder. De opstallen met toebehoren die niet meer bruikbaar of nodig zijn voor de toekomstige (her)inrichting worden in 2024 en/of 2025 gesloopt. Voor de kosten van de overname, sloop- en herinrichting is in 2024 € 55.000 en in 2025 € 32.500 opgenomen. Vanwege het incidentele karakter van deze kosten wordt voorgesteld deze te dekken uit de algemene reserve.

Economische promotie

Beleidsmatige doelstellingen

Programma recreatie en toerisme

In 2024 wordt op basis van het in 2023 geactualiseerde toeristisch beleid voortgebouwd op hetgeen in 2019 is ingezet met de toeristische uitvoeringsagenda. Door het verder positioneren en doorontwikkelen van de rivierparkings, waaronder de aanleg

Toelichting:

van een nieuwe parkeerplaats aan de achterzijde van het Steinerbos, wordt spreiding van bezoekersstromen binnen onze gemeente geoptimaliseerd, in combinatie met routing en signing. Ook wordt gewerkt, dan wel een financiële bijdrage geleverd, aan de verbetering van strategische locaties: de toeristische hotspots, zoals het kasteelpark in Elsloo, de kasteelruïne en kasteelpark in Stein, en het Bath in Urmond.

In 2024 wordt een gemeentedekkend wandelknooppuntennetwerk gerealiseerd. In het veld worden knelpunten op belangrijke wandelroutes aangepakt. Ook is aandacht voor kwalitatief hoogwaardig onderhoud van de gemeentelijke wandelroutes. Naast het uitbouwen en op orde brengen van de recreatieve infrastructuur, gaan we starten met de thematisering van een aantal wandel- en fietsroutes om bredere en andere doelgroepen toeristen en recreanten aan te spreken.

De culturele verenigingen en de toeristisch/recreatieve ondernemers worden actief gestimuleerd en gefaciliteerd door middel van een subsidieregeling om als ambassadeurs bij te dragen aan de verwezenlijking en verbetering van onze gemeente als toeristisch Hart van de Maasvallei en de benoemde speerpunten zoals de Maascultuur, de bandkeramiek, bezinning en het stille genieten. In samenwerking met Visit Zuid-Limburg, de toeristische werkgroep Maaskentj en het Rivierpark Maasvallei wordt gewerkt aan de verdere positionering, profilering en promotie van Stein als Hart van de Maasvallei.

Binnen de Regio Westelijke Mijnstreek c.q. Grensmaasvallei wordt de toeristische samenwerking intensiever opgezocht met als einddoel de doorontwikkeling van het fietsroutenetwerk, waardoor onze regio een belangrijke schakel vormt tussen het Heuvelland en België. De fietsbrug Stein-Maasmechelen blijft onze

aandacht houden en wij continueren de lobby.

Tenslotte wordt gewerkt aan een aantal projecten voor toerisme in Zuid-Limburg op basis van de in 2020 vastgestelde Visie Vrijtijdseconomie Zuid-Limburg, zoals het werken aan een dataplatform op Zuid-Limburgs niveau.

Baten toeristenbelasting

Op basis van de definitieve prognose van de BSGW voor 2024 is de opbrengst toeristenbelasting verhoogd met € 20.825

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2024				2025	2026	2027
	primaire begroting	begrotings- wijzigingen tot berap	mutaties in berap	Totaal	Meerjarenraming na berap		
	(x € 1.000)						
Lasten	1.036	269	79	1.384	940	906	800
Baten	337		21	358	331	339	351
Saldo van baten en lasten	-699	-269	-58	-1.025	-609	-567	-449

Openbaar basisonderwijs

Beleidsmatige doelstellingen

De statuten van Stichting Kindante, bevoegd gezag van de in onze gemeente gehuisveste openbare basisschool De Maaskei, bevat een aantal bepalingen over de financiële documenten. Het vaststellen en goedkeuren van de begroting en de jaarrekening is voorbehouden aan respectievelijk het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. Wel dient de gemeenteraad te worden geïnformeerd over de financiële stand van zaken. In mei (begroting) en in oktober (jaarrekening) worden de stukken met u gedeeld middels een raadsinformatiebrief. Gelijktijdig wordt de mogelijkheid geboden tot het stellen van inhoudelijke vragen. Ook is het College van Bestuur bereid, als daar behoefte aan bestaat, een toelichting te geven op de financiële en onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen binnen de Stichting, tijdens een beeldvormende bijeenkomst.

Toelichting:

Schoonmaakkosten

De kosten van schoonmaak stijgen in 2024. De oorzaak hiervan is tweeledig. We hebben te maken met een uitgesteld aanbestedingstraject (mrt 2025), waardoor de huidige leverancier een indexatie (volgens cao) heeft doorgevoerd. Daarnaast worden er meer poetsbeurten uitgevoerd door andere partijen. Ook dit leidt tot een stijging van de kosten. De gezamenlijke kostenstijging bedraagt € 25.500.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Beleidsmatige doelstellingen

Peuterprogramma en VVE

De afgelopen jaren zien we een sterke stijging in het aantal geïndiceerde VVE-peuters op het consultatiebureau. Deze stijging zien we ook terug in het aantal geplaatste geïndiceerde VVE-peuters op de peutervang. Het afgelopen jaar is dit aantal gegroeid van 40 naar 60 peuters. Deze ontwikkeling kan gevolgen hebben voor het beschikbare budget in 2024, echter is dit afhankelijk

Toelichting:

Voor het jaar 2024 ontvangt de gemeente Stein ongeveer €50.000,- extra OAB-middelen vanuit het Rijk. Dit is budgettair neutraal verwerkt aan zowel de lasten als aan de batenkant. Daarmee lijken we de toename van VVE-kinderen (maar ook de loonstijging bij aanbieders) op te kunnen vangen. Indien blijkt dat de extra middelen toch niet toereikend zijn zullen we met een voorstel richting de gemeenteraad komen. Vooralsnog lijkt dat niet aan de orde.

van de ontwikkeling van de OAB-middelen. De beschikking van deze specifieke uitkering volgt later. Ondanks dat dit nu nog niet goed te overzien is, is het goed om hier wel al rekening mee te houden.

Businesscase 'Ruimtelijke situatie de Maaskei Urmond'

In de raadsvergadering van 14 december 2023 is een motie aangenomen over de ruimtelijke situatie bij De Maaskei in Urmond. Met als gevolg dat de oorspronkelijke planning (investeringsbeslissing in 2026) wordt losgelaten en groen licht is gegeven om de voorbereidingen te starten voor deze business case. In de begroting 2024 zijn voor het opstellen hiervan geen middelen geraamd. Daarom is in de collegevergadering van 2 april 2024 besloten een bedrag van € 40.000 (incl. BTW) bij te ramen via de bestuursrapportage.

Nationaal programma onderwijs

De specifieke uitkering NPO (Nationaal Programma Onderwijs) is per 31-12-2023 niet volledig besteedt. Het restant van deze uitkering wordt in 2024 aan zowel de lasten als aan de batenkant bijgeraamd. Het betreft een bedrag van € 108.000 en is een budgettair neutrale verwerking.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2024				2025	2026	2027
	primaire begroting	begrotings- wijzigingen tot berap	mutaties in berap	Totaal	Meerjarenraming na berap		
(x € 1.000)							
Lasten	3.429	33	188	3.650	3.398	3.730	3.739
Baten	572		163	735	523	529	536
Saldo van baten en lasten	-2.856	-33	-25	-2.915	-2.875	-3.201	-3.204

Sportbeleid en activering

Beleidsmatige doelstellingen

In 2020 werd het 'Gezond Sport- & Beweegakkoord Stein' (kortweg: sportakkoord) gesloten. Hierin zijn door gemeente en stakeholders de gezamenlijke ambities vastgelegd op het gebied van sport, bewegen, gezondheid en vitaliteit. Hoofddoel is dat iedereen in Stein moet kunnen sporten en bewegen, waarmee we bijdragen aan gezondere en gelukkigere inwoners. Om dit te realiseren, werken we ook in 2024 aan vier thema's: gezond opgroeien, gezond meedoen, gezonde verenigingen en gezonde ruimte. Daarnaast gaan we aan de slag met diverse ambities uit het bestuursakkoord rondom sport en bewegen. Denk hierbij aan implementatie van het beleidsplan en uitvoeringsprogramma 'Buiten in Beweging' en optimalisatie van advies en ondersteuning voor onze verenigingen.

Toelichting:

Cultuurpresentatie, productie en participatie

Beleidsmatige doelstellingen

Kunst- en cultuurbeleid
Het nieuwe kunst- en cultuurbeleid 2024-2027 is gericht op het versterken van wie wij zijn en het zichtbaar maken van wat onzichtbaar is. We willen de cultuur en kunst van Stein op de kaart zetten en ons verenigingsleven sterker maken. Met ons beleid geven we een duidelijke richting voor organisaties op het gebied van kunst en cultuur en benadrukken we het belang van samenwerking en verantwoordelijkheid. We zetten daarvoor in op drie duidelijke ambities:
1. Een sterke basis
Over het zichtbaar maken van onze kunst- en cultuur met bijvoorbeeld een cultuurkaart, een cultuurcoach en

cultuurcafés.

2. Bron van cultuur

Over het zichtbaar maken van ons rijke culturele erfgoed. Ons unieke bandkeramiek verleden zo'n 7000 jaar geleden, onze streektaal en ons rijke immaterieel erfgoed zoals gewoonten, tradities en verhalen over wie we zijn en hoe wij leven.

3. Cultuur dichtbij

Over het toegankelijk maken van kunst- en cultuur voor iedereen. Te beginnen bij talentontwikkeling van jonge kinderen in de voorschoolse opvang, het onderwijs en bij verenigingen.

Met deze doelen geven we richting aan de toekomst van het nieuwe kunst- en cultuurbeleid voor de gemeente Stein, die vertaald zijn in een uitvoeringsprogramma voor de komende vier jaar.

Subsidiebeleid

In 2023 en 2024 wordt het subsidiebeleid van de gemeente Stein herijkt. In 2023 is een evaluatie gestart van het huidige subsidiebeleid, dat tot concrete verbetervoorstellen moet leiden tot een subsidiebeleid vanaf 1 januari 2025.

Toelichting:

Er is in 2023 een evaluatie uitgevoerd op het huidige subsidiebeleid. Dit heeft geresulteerd in verbeterpunten. Deze verbeterpunten vragen meer tijd om uitgewerkt te worden in een nieuw subsidiebeleid: algemene subsidieverordening en subsidieregelingen. Deze zullen eind 2024 ter vaststelling worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Het nieuwe subsidiebeleid zal per 1 januari 2026 van kracht zijn.

Media

Beleidsmatige doelstellingen

Bibliotheekwerk

Sinds 1 januari 2023 heeft de gemeente Stein een regiefunctie ten aanzien van het informatiepunt digitale overheid welke wordt uitgevoerd door de bibliotheek. Hier staat een jaarlijks een specifieke rijksuitkering ter hoogte van € 25.000 voor gereserveerd. Ook zet de bibliotheek samen met de gemeente Stein in op het voorkomen en terugdringen van laaggeletterdheid. Onder andere door samen als alliantiepartners op te treden in de aanpak laaggeletterdheid Westelijke Mijnstreek, het taal café en het stimuleren van taalonderwijs in de

Toelichting:

voorschoolse opvang (Boekstart) en het basisonderwijs (De bieb op school).

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Beleidsmatige doelstellingen

Een veilige, gezonde en groene leefomgeving is een belangrijke voorwaarde voor het versterken van de leefkwaliteit in Stein als woongemeente. Daarnaast kan door in te zetten op een groenere leefomgeving gezondheidswinst worden geboekt. Om dit te bereiken wordt in 2024 het groenbeheer en onderhoud uitgevoerd zoals vastgelegd in het groenbeleidsplan en onze beheerplannen.

Toelichting:

Boomveiligheidscontrole

In 2024 wordt er een boomveiligheidscontrole uitgevoerd van alle bomen. Vanuit de aandachtspunten uit het Bomenbeheerplan 2022-2026 worden er bij deze rondgang een aantal extra kenmerken van bomen opgenomen zoals geschatte leeftijd, stamomvang, boomhoogte, inventarisatie van nieuwe bomen en registratie van hoogstambomen. Het benodigde bedrag voor deze extra kenmerken van € 14.500 is opgevoerd bij deze bestuursrapportage.

Opstellen groenbeheerplan

Voor dit jaar is in de begroting het actualiseren van het groenbeheerplan opgenomen. Het hiervoor bestemde bedrag van € 20.000 wordt doorgeschoven naar 2026. Zodoende wordt het groenbeheerplan afgestemd op het nieuwe groenbeleidsplan en het integraal beheerplan openbare ruimte 2026-2030 (IBOR).

Speeltuinen

De kosten voor de uitvoering van dit plan bedragen naar verwachting € 836.900 voor de periode 2024 t/m 2027. Het bedrag is afkomstig uit de reguliere middelen. In het uitvoeringsplan is gedetailleerd weergegeven welke investeringen op welk moment worden uitgevoerd. Daarnaast blijkt dat het merendeel van de kosten in het uitvoeringsplan dienen te worden geactiveerd volgens onze financiële verordening. Dit leidt tot een verschuiving van exploitatiebudgetten naar investeringsbudgetten. Deze verschuiving leidt tot aanpassingen van de exploitatielasten per jaar. Op totaalniveau levert dit voor de jaren 2024 tot en met 2027 een voordeel op van €143.259 (€50.028 in 2024, €67.947 in 2025, €23.239 in 2026 en €2.045 in 2027).

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2024	2025	2026	2027
--	------	------	------	------

	primaire begroting	begrotings- wijzigingen tot berap	mutaties in berap	Totaal	Meerjarenraming na berap		
(x € 1.000)							
Lasten	5.892	180	-62	6.009	5.789	5.919	5.905
Baten	685		52	737	692	690	535
Saldo van baten en lasten	-5.207	-180	114	-5.272	-5.096	-5.229	-5.370

Samenkracht en burgerparticipatie

Beleidsmatige doelstellingen

Financiële gezondheid

In 2024 stimuleren we inwoners met geldzorgen extra om in beweging te blijven. Dat doen we in samenwerking met de fondsen en het OKO-project. Ondersteuning in het kader van nazorg wordt uitgebreid met als doel inwoners duurzaam financieel zelfredzaam te maken. Budgetbeheer is hierbij een belangrijk instrument. Met inwoners die niet zelfstandig hun financiën kunnen beheren, wordt een passende oplossing gevonden.

Toelichting:

De komende maanden ligt de prioriteit op het versterken van de basis bij team schuldhulpverlening & budgetbeheer. Hoewel de kwaliteit van dienstverlening als goed ervaren wordt (zie KTO 2024), heeft dit aandacht nodig. Ook als gevolg van de personeelsswisselingen en de (snelle) implementatie van de wijziging van termijnen voor schuldhulpverleningstrajecten (van 36 naar 18 maanden) in juli 2023.

Daarnaast vragen actuele ontwikkelingen extra aandacht. Voorbeelden zijn de afhandeling van de toeslagenaffaire (brede ondersteuning) en een toename in jongeren die zich melden met schulden. Daardoor is nazorg nog geen vast onderdeel van de dienstverlening en is het nog onzeker of nieuwe taken en onderdelen op korte termijn ontwikkeld en aangeboden kunnen worden.

Seniorvriendelijk beleid

In 2024 gaan we aan de slag met de uitkomsten van de gesprekken die in het kader van seniorvriendelijk beleid in 2023 gevoerd zijn

Toelichting:

Informele zorg

In 2024 werken we verder aan een gemeente waarin inwoners voor elkaar kunnen zorgen. Het uitvoeringsplan informele zorg vormt daarvoor de basis. Ondersteuning voor mantelzorgers, bekendheid van voorzieningen en aandacht voor eenzaamheid en dementie zijn hierin belangrijke onderwerpen.

Toelichting:

Wet inburgering

De taakstelling voor gemeenten voor het huisvesten van statushouders wordt steeds groter. Daarmee wordt ook de taak op gebied van begeleiding en ondersteuning in het kader van de Wet Inburgering groter. Tevens heeft dit ook weer effect op de Participatiewet. De uitvoering hiervan gebeurt door Vluchtelingenwerk en Vidar, waarmee gezamenlijk de ontwikkelingen gemonitord worden. Daarnaast willen we verenigingen

Toelichting:

stimuleren om hierin een actieve bijdrage te leveren door het invoeren van een "buddy systeem".

Sociale inclusie

Iedereen moet kunnen meedoen!

Eind 2023 is de tweede Sociale Inclusie Agenda opgesteld, voor de periode 2024-2027. Waar in de vorige periode nog vooral de nadruk lag op inclusie voor mensen met een beperking, kwam nu in de 'meedenkbijeenkomsten' die in 2023 werden gehouden naar voren dat we veel breder willen denken: inclusie voor jeugd en jongeren, ouderen, vrouwen, LHBTIQ+ers, vluchtelingen/ statushouders, tienermoeders, alleenstaande ouders, laaggeletterden, enz. Kortom: inclusie voor iedereen. We gaan de uitdaging aan om voor de komende periode inclusie zoveel mogelijk op alle gebieden te integreren. Natuurlijk gaat dit niet allemaal in een keer. We gaan aan de slag met de Inclusie Agenda als leidraad. Hiervoor is jaarlijks een budget van € 15.000 gereserveerd.

Toelichting:

Brede SPUK/GALA

Door middel van een specifieke uitkering (SPUK) stelt het Rijk van 2023 t/m 2026 budget beschikbaar voor preventie en gezondheidsbevordering. Deze regeling omvat 15 onderdelen en geoormerkte budgetten (voornamelijk bestaande en deels nieuwe middelen) op de thema's sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis. Zo wordt samenhang en integraliteit gestimuleerd, met als stip op de horizon een gezonde generatie in 2040. Om dit te realiseren is in september 2023 een integraal plan van aanpak ingediend, waaraan we in 2024 uitvoering geven.

Toelichting:

Participatie

Participatie krijgt in Stein veel aandacht. En terecht. De Participatienota Omgevingswet is al vastgesteld en afgelopen jaren hebben we geëxperimenteerd met verschillende vormen van participatie. In het bestuursakkoord is opgenomen dat we

Toelichting:

streven naar vernieuwende concepten. Een van de concepten is het experimenteren met inwonersraadplegingen waarbij voor een breder maatschappelijk vraagstuk als bijvoorbeeld het sociaal domein of duurzaamheid gewerkt wordt met een inwonerspanel dat door loting wordt geselecteerd. In 2024 gaan we specifiek met dit concept aan de slag. Overigens zonder de overige concepten te verlaten.

Jongerenparticipatie

Op verzoek van de raad ligt er momenteel een door en voor jongeren opgestelde jongerenvisie. In deze visie zijn ook concrete ideeën door jongeren ten aanzien van verschillende onderdelen opgenomen. Ontmoeten springt er onder andere uit. In 2024 gaan we de mogelijkheden ten aanzien van ontmoeten (van en met jongeren) in de gemeente Stein bekijken. Deze behoefte komt op meerdere plekken - zoals in de Wijkverhalen Nieuwdorp maar dus ook in de jongerenvisie - regelmatig terug. Uiteraard zullen we ook kijken en werk maken van andere ideeën die ons aangeboden zijn.

Toelichting:

Antidiscriminatievoorziening

In 2024 zal ADV Limburg extra middelen ter beschikking krijgen voor de aanpak discriminatie. Deze extra middelen ter hoogte van € 9.000 zijn middels de meicirculaire 2021 structureel toegekend en worden ingezet voor voorlichting/aanpak discriminatie op scholen en het genereren van naamsbekendheid van de ADV Limburg.

Toelichting:

Bijgestelde begroting 2024 Omnibuzz

De bijgestelde begroting 2024 van de Omnibuzz zorgt voor een positief effect van € 31.000 voor 2024.

Het effect van de jaarrekening 2023 Omnibuzz is op basis van de prognose (dec. 2023) verwerkt in de jaarrekening 2023 van de gemeente Stein. Aangezien het daadwerkelijke resultaat hoger is uitgevallen wordt het restant resultaat verwerkt in begrotingsjaar 2024. Dit betreft een bedrag van € 17.000.

Jeugdsportfondsen

De kosten voor sportcontributie, lesgeld, attributen en sportkleding zijn de afgelopen jaren gestegen. Het vergoedingenbeleid van het Jeugdfonds Sport & Cultuur is daarom aangepast. Zodat ook kinderen uit gezinnen met een laag inkomen kunnen blijven kiezen voor een activiteit op het

gebied van sport of cultuur die bij hen past. Dit zorgt voor een structurele verhoging van het budget voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur van € 7.000 per jaar.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Beleidsmatige doelstellingen

VDL Nedcar

De ontwikkelingen binnen VDL Nedcar hebben in 2023 en 2024 gevolgen voor de medewerkers. Rondom VDL Nedcar slaan de publieke en private partners de handen in elkaar. We gebruiken daarvoor de basis die in het Regionale Mobiliteitsteam (RMT) is gelegd en zullen ook in 2024 vanuit een mobiliteitscentrum mensen ondersteunen op weg van werk naar werk.

Toelichting:

Kinderopvangtoeslagaffaire

Bij de gemeente Stein zijn 24 huishoudens bekend die getroffen zijn door de kinderopvangtoeslagaffaire. Deze huishoudens hebben sindsdien passende ondersteuning gekregen. De gemeenteraad is op 16 juli 2021 via raadsinformatiebrief Toeslagenaffaire Kinderopvang (0971165881) hierover geïnformeerd. In 2023 zijn en in 2024 worden gedupeerden de mogelijkheid geboden om zogenaamde brede ondersteuning te ontvangen. Het doel van aanpak brede ondersteuning is om huishoudens een nieuwe start te laten maken.

Toelichting:

Brede ondersteuning hersteloperatie kinderopvangtoeslag

In het kader van de Brede ondersteuning hersteloperatie kinderopvangtoeslag worden uitgaven verwacht van circa € 150.000. Dit wordt volledig op declaratiebasis door het ministerie vergoed via een specifieke uitkering. Dit betreft in 2024 dus een budgettair neutrale verwerking.

Zorg en veiligheid

De gemeente Stein fungeert als penvoerder voor de uitgaven die voortvloeien uit de commissie Zorg en Veiligheid. Dit betekent dat de gemeente Stein de subsidies ontvangt vanuit ZonMW en ook de uitgaven doet. In 2024 wordt verwacht dat dit een bedrag van € 210.000 betreft. Dit is een budgettair neutraal effect.

Inkomensregelingen

Beleidsmatige doelstellingen

Vidar In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de Participatiewet en de uitvoering daarvan problemen kan veroorzaken voor een deel van de mensen en is de hardheid van de wet erkend. Om die balans terug te brengen wil de minister naar een Participatiewet die een toereikend bestaansminimum biedt en die mensen passende ondersteuning biedt om mee te doen in de samenleving. De 'Participatiewet in Balans' is in voorbereiding en zal naar verwachting 1 januari 2025 in werking treden. Met het voorstel moet de wet eenvoudiger worden en beter aansluiten bij wat inwoners nodig hebben zowel wat betreft de bestaanszekerheid als de ondersteuning naar werk. We onderzoeken samen met de gemeente Sittard-Geleen en Beek hoe we in 2024 kunnen vooruitlopen op deze toekomstige ontwikkelingen. Het aantal mensen in de (bijzondere) bijstand loopt naar verwachting de komende jaren op door effecten van het Rijksbeleid (o.a. afsluiten Wsw, instroom Wajong tot 80% en hogere asielinstroom). Data-onderzoek heeft meer inzicht gegeven in het cliëntenbestand. Zo hebben we gemerkt dat de cliëntenstromen zijn veranderd. Minder mensen binnen ons bestand kunnen (direct) naar werk en meer mensen stromen in een participatietraject. Dit is het gevolg van de grote vraag vanuit de arbeidsmarkt van de afgelopen jaren. De mensen die nu nog niet zonder hulp aan het werk komen, hebben regelmatig te maken met verschillende zorgen zoals gezondheids-, relatie-, verslavings- en financiële-problematieken. Voor deze groep mensen komt nu de nadruk steeds meer op participatie te liggen, waarbij de multiproblematiek gestabiliseerd en aangepakt wordt. Tevens daalt de uitstroom uit de Wsw iets minder snel dan de landelijke trend. Ook wordt verwacht dat de aanspraak op middelen voor armoedebestrijding en schuldhelpverlening minder snel daalt.		Toelichting:
---	---	---------------------

Vidar blijft zich inspannen om mensen passende ondersteuning te bieden in de vorm van werk, participatie, onderwijs en/of zorg. In 2024 wordt wederom de focus gelegd op nauwe samenwerking tussen de bedrijfscontactfunctionaris van gemeente Stein en team commercie van Vidar met als doel de samenwerking tussen lokale ondernemers en Vidar te versterken. In 2023 is Vidar gestart om met alle inwoners die langer dan 5 jaar in de bijstand zitten zogenaamde ondersteuningsgesprekken te voeren. Het doel van deze gesprekken is om mensen passende ondersteuning (werk of participatie) te bieden en eventueel andere ondersteuningsvragen te beantwoorden. Deze gesprekken worden in 2024 voortgezet. De pilot Vidar in de wijk is in 2023 geëvalueerd. In 2024 worden keuzes gemaakt over de toekomst van dit concept. Deze en andere ontwikkelingen zijn tijdens de raadsbijeenkomst Vidar van 26 oktober jl. reeds toegelicht.		
Vidar Vooruit Vidar verandert van een participatiebedrijf met de nadruk op arbeidsbemiddeling, naar een Vidar waar mensontwikkeling centraal staat. Zo wordt Vidar een integrale, flexibele en vooral eigentijdse organisatie die in open verbinding staat met de regio. De doorontwikkeling van Vidar vraagt een mensgerichte en doelgerichte aanpak. Aan de hand van zes programmalijnen geeft Vidar uitvoering aan deze doorontwikkeling. De programmalijnen zijn een vervolg op het ondernemingsplan van 2019 en te beschouwen als een voortzetting van de project-, integratie- en implementatiekosten voor 2023 en de jaren daarna. Deze programmalijnen sluiten nauw aan op de zeven leefgebieden waarop Vidar kandidaten waar nodig ondersteunt. De zeven leefgebieden zijn: zingeving, financiën, wonen, psychische gezondheid, sociale relaties, werk en activiteiten en lichamelijke gezondheid. Al deze leefgebieden komen naar voren in de		Toelichting:

programmalijnen en zorgen voor de samenhang tussen de verschillende programmalijnen Vidar. Voor meer informatie wordt u verwezen naar raadsinformatiebrief 'Vidar Vooruit'		
---	--	--

Energietoeslag 2023

De verwachting is dat we in 2024 nog circa € 45.000 gaan besteden aan energietoeslag 2023. Dit wordt veroorzaakt doordat er nog tot 1 juni 2024 aanvragen ingediend kunnen worden over 2023. Vanuit de beschikbaar gestelde middelen door het rijk was er in 2023 een restant van circa € 45.000. Deze zijn vrijgefallen in het jaarrekeningsaldo 2023. Via de bestuursrapportage willen we deze middelen weer claimen voor dit doel.

Maatwerkvoorzieningen Wmo

Beleidsmatige doelstellingen

Woningaanpassingen

Vanaf 1 januari 2024 zal een herziend woonconvenant worden ingevoerd. In het woonconvenant zijn afspraken tussen woningcorporaties en de gemeente op het gebied van Wmo vastgelegd. Het herziend woonconvenant is een actualisatie van het huidig convenant.

Toelichting:

Sociaal medische advisering

Op het gebied van de sociaal medische advisering wordt in samenspraak met de GGD en regiogemeenten een toekomstbestendige invulling van deze taak gezocht. Dit moet afgerond zijn op 1 juli 2024.

Toelichting:

Wmo toezicht

In 2024 zal de gemeente Stein in samenspraak met de gemeenten in de Westelijke Mijnstreek een keuze maken voor de toekomstige en bredere invulling van het Wmo toezicht, in navolging van landelijke kaders. Dit heeft betrekking op alle Wmo maatwerkvoorzieningen, zoals huishoudelijke ondersteuning en Wmo begeleiding.

Toelichting:

De gesprekken over Wmo toezicht zullen op korte termijn met de regiogemeenten Westelijke Mijnstreek plaatsvinden. De uitkomsten van dit gesprek zou onder andere moeten leiden tot een inzicht in het benodigde budget.

Hulpmiddelen

Per 1 juli 2024 zal de aanbesteding hulpmiddelen worden afgerond. Deze aanbesteding wordt in samenwerking met de gemeenten Westelijke Mijnstreek uitgevoerd.

Toelichting:

Indexeringen

De impact op dit programma van de doorgevoerde prijsindexeringen bedraagt € 119.000. Dit heeft voornamelijk te maken met de stijging van de tarieven bij de zorgaanbieders die te maken hebben met Cao-stijgingen.

Begeleiding (WMO)

Beleidsmatige doelstellingen

Begeleiding Wmo
Vanaf 1 januari 2024 zullen gedifferentieerde tarieven voor de aanbieders huishoudelijke ondersteuning worden ingevoerd. Dit betekent dat elke Zorg in Natura aanbieder voor de maatwerkvoorziening een eigen AmvB (Algemene Maatregel van Bestuur) reëel tarief zal krijgen welke aansluit bij de bedrijfsvoering per aanbieder. Daarnaast zijn er actuele CAO-VVT (CAO Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg) verhogingen waar rekening mee is gehouden in de begroting. De differentiatie in tarieven betekent ook een aanpassing van de Pgb tarieven voor Huishoudelijke ondersteuning. Deze komen terug in de verordening Wmo 2024.

Toelichting:

Jeugdhulp

Beleidsmatige doelstellingen

Jeugdhulp:

De afgelopen jaren zien we de kosten Jeugdzorg afnemen. In onderstaande tabel is zichtbaar welke ontwikkeling er heeft plaatsgevonden in de totale uitgaven voor alle onderdelen voor de jeugdzorg (JeugdZIN, gedwongen kader, PGB en JeugdzorgPlus) vanaf 2020:

2020	7,8 miljoen
2021	7,5 miljoen
2022	7,1 miljoen
2023	6,8 miljoen (prognose)

Grootste oorzaak hiervan is de wijziging van het woonplaatsbeginsel. Dit heeft een gunstig effect op de uitgaven gehad voor de gemeente Stein.

Toelichting:

De verwachte financiële uitgaven rondom jeugdhulp zijn naar verwachting lager dan de primaire begroting 2024. Wel zien we een zorgwekkende toename van aanbieders met financiële problemen, dit vormt een risico voor de gemeente.

Daarnaast heeft een aantal andere ontwikkelingen een positief effect op de kosten. Denk hierbij aan de doelgroepenarrangementen, de praktijkondersteuner Jeugd en andere initiatieven die voortgevloeid zijn uit bijvoorbeeld het project Grip op Sociaal Domein.

Ook heeft de aanbesteding op onderdelen voor de gemeente Stein voordelen opgeleverd.

Per saldo heeft er in 2024 een aframing van de jeugdbudgetten plaatsgevonden van € 285.000.

Verder zien we een ontwikkeling ontstaan van een stijging van maatwerkvoorzieningen (niet gecontracteerde zorg) en een afname van gecontracteerde zorg (via centrumgemeente Maastricht).

Prognose jeugdbudgetten

Op basis van het huidige cliëntenbestand en de actuele ontwikkelingen kan er een aframing plaatsvinden in de jeugdbudgetten. Dit betreft voor 2024 een aframing van € 324.000 en vanaf 2025 en verder € 248.000.

Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de verwachting dat we vanaf 2024 fors minder LTA (landelijk ingekochte zorg) zullen afnemen door uitstroom. Binnen het LTA is sprake van enkele dure cliënten, uit- en instroom veroorzaakt daardoor hevige schommelingen. Daarnaast zien we een stijging in de kosten voor crisiszorg waardoor het voordeel vanaf 2025 afneemt ten opzichte van 2024.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2024				2025	2026	2027
	primaire begroting	begrotingswijzigingen tot berap	mutaties in berap	Totaal	Meerjarenraming na berap		
	(x € 1.000)						
Lasten	30.754	323	598	31.675	31.184	30.417	30.708
Baten	6.830		834	7.665	7.063	6.394	6.409
Saldo van baten en lasten	-23.924	-323	237	-24.010	-24.121	-24.023	-24.298

Volksgezondheid

Beleidsmatige doelstellingen

GGD

Zoals beschreven in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGD Zuid Limburg (MJB 24-27 GGD ZL), willen we de ingezette koers van Trendbreuk versterken, de focus op de jeugd behouden en verbreden naar andere doelgroepen. Tegelijkertijd zijn het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) ontwikkelingen die nauw aansluiten op het programma Trendbreuk.

Toelichting:

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) bundelt meerdere activiteiten op het gebied van sport & bewegen, gezondheid en sociale basis door middel van één specifieke uitkering. Hoewel gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor het indienen van het lokaal plan van aanpak GALA en hiervoor GALA-gelden aanvragen, ligt hier ook een regionale opgave die door gemeenten in Zuid-Limburg als zodanig wordt onderkend. Het Integraal zorgakkoord (IZA) richt zich op de transformatie van de zorg en is een regeling tussen dertien landelijke partijen, waaronder gemeenten en zorgverzekeraars, om te komen tot regiobeelden, regioplannen en op basis daarvan te formuleren regionale gezondheidsdoelen. Dit krijgt zijn invulling in een regionale (preventie)infrastructuur.

Het AB heeft de GGD ZL daarom in maart 2023 opdracht gegeven het programmamanagement van Trendbreuk uit te voeren. Ook de regionale inhoudelijke coördinatie en procescoördinatie van GALA en IZA worden bij de GGD ZL belegd, waardoor een sterke verbinding met de regionale samenwerkingsstructuur van Trendbreuk wordt gerealiseerd.

De 16 gemeenten zijn vertegenwoordigd in de regionale werkgroep GALA en in 10 themagroepen, die zich richten op de GALA-thema's, waarvoor een regionale visie wordt opgesteld.

Gezondheid

Op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) stelt de gemeenteraad iedere vier jaar een nota gezondheidsbeleid vast. Voor de frequentie van vier jaar is aangesloten bij het Rijksbeleid om elke vier jaar een landelijke preventienota uit te brengen. De regionale nota "Zuid Springt Eruit" is opgesteld voor de jaren 2020-2024. Om een gedegen nieuw regionaal beleidsplan op te kunnen stellen is het noodzakelijk om goed aan te sluiten bij de ontwikkelingen van IZA, GALA en Trendbreuk. Hierop is echter nu nog onvoldoende zicht om al te kunnen verwerken in een nieuw regionaal gezondheidsbeleid. Daarnaast is het huidige regionale gezondheidsbeleid nog actueel en worden de eerste resultaten zichtbaar. Derhalve wordt het huidige regionale gezondheidsbeleid 'Zuid Springt eruit' met één jaar te verlengd en wordt in 2024, op basis van de dan verkregen inzichten vanuit IZA, GALA en Trendbreuk, een nieuw regionaal gezondheidsbeleid opgesteld. Dit past binnen de wettelijke vereisten op grond van de Wpg.

Toelichting:

Riolering

Beleidsmatige doelstellingen

Water- en klimaatadaptie

In onze regio zijn de gemeenten Stein, Beek en Sittard-Geleen, het waterschap Limburg (WL), het waterschapsbedrijf Limburg (WBL) en de waterleidingmaatschappij Limburg (WML) samen verantwoordelijk voor de levering, inzameling, het transport en de zuivering van water. Binnen de Westelijke Mijnstreek werken we samen aan de invulling van deze verantwoordelijkheid. Door samen te werken willen we op een doelmatige

Toelichting:

manier goed omgaan met de waterketen.

In het in 2021 vastgestelde beleidsplan water & klimaatadaptatie is het beleid vastgelegd voor de gemeentelijke onderdelen van de waterketen. Het beleids- en uitvoeringskader voor de omgang met water in de Westelijke Mijnstreek bestaat uit vier plannen. Deze plannen vormen samen de verbrede gemeentelijke rioleringsplannen. In het projectenplan staan voor 2024 de volgende projecten opgenomen:

- BPS Zuid; We gaan een lokale oplossing inpassen om het water af te voeren en te bergen op een plek waar het niet tot overlast leidt (€100.000)
- Hayweghenstraat/Noelweg: we vergroten het riool zodat we meer water kunnen afvoeren (€140.000);
- Maalsteenstraat: we denken na over een nieuwe hemelwaterstructuur en voegen extra berging toe zodat water afgevoerd kan worden naar plekken waar het niet tot overlast of schade leidt (€150.000).

Kostendekkendheid riolen

Vanwege indexering, zijn de onderhouds- en beheerlasten toegenomen. Echter daarentegen zijn de kapitaallasten gedaald vanwege actualisatie investeringsplanning. Uitgaande van de geactualiseerde lasten van de gesloten exploitatie van het riool kan € 93.500 aan de voorziening worden toegevoegd om 100% kostendekking te kunnen realiseren.

Afval

Beleidsmatige doelstellingen

RWM

In het Regionaal Grondstoffenbeleidskader VANG zijn doelstellingen voor 2025 en 2030 geformuleerd. De doelstellingen schrijven een maximaal aantal kilogram restafval per inwoner per jaar voor. In 2025 is dit maximum vastgesteld op 100 kilogram per inwoner per jaar. Middels de vastgestelde maatregelen uit de Oplegnotitie Regionaal Uitvoeringsplan 'Van Afval Naar Grondstof' 2022 - 2025 verwachten we

Toelichting:

de doelstelling te behalen. Voorts staan de volgende maatregelen gepland voor 2024 (zakelijk weergegeven):

1. Pilot GFE inzameling hoogbouw
2. Structurele inzet grondstoffencoaches
3. Optimalisatie milieuparken

Van afval naar grondstof

In 2022 is de Oplegnotitie Regionaal Uitvoeringsplan 'Van Afval Naar Grondstof' (VANG) 2022-2025 vastgesteld. Dit uitvoeringsplan is opgesteld in samenwerking met gemeente Beek en gemeente Sittard-Geleen en beschrijft hoe we de doelen voor 2025 en 2030 uit het Regionaal Grondstoffenbeleidskader VANG gaan bereiken. De kosten die voortvloeien uit het Regionaal Uitvoeringsplan VANG 2022-2025 worden voor 100% gedekt uit de afvalstoffenheffing en komen bovenop de reguliere afvalbegroting.

Toelichting:

Zwerfvuil

Zwerfafval zorgt voor een vervuilde omgeving en is een grote ergernis van inwoners. Het is daarom van groot belang dat de continuïteit van de activiteiten in de aanpak van zwerfafval, zoals in voorgaande jaren uitgevoerd, ook in 2024 geborgd worden. In de begroting is een post van € 84.000 opgenomen als zijnde de SUP-vergoeding (Single Use Plastic). Verder is voortkomend uit het Bestuursakkoord 2022-2026 een bedrag van € 150.000 (€ 50.000 in 2023 t/m 2025) opgenomen voor zwerfafvalaanpak.

Toelichting:

Aanschaf kroonringen

Eind 2023 is gestart met de pilot kroonringen. Op basis van diverse verzoeken door inwoners vanuit diverse kernen is in 2023 besloten 100 kroonringen aan te kopen en beschikbaar te stellen aan inwoners welke hiertoe een verzoek indienen.

Begin 2024 nam de vraag fors toe. Hierdoor is besloten de pilot uit te breiden naar een totaal van 500 stuks. Met deze uitbreiding is in totaal circa € 10.000 gemoeid. Dit betreft de aanschaf van de kroonringen, de installatie hiervan en communicatiemiddelen.

Eind 2024 is een evaluatie voorzien om te bepalen of de aantallen al dan niet verder worden uitgebreid.

Milieubeheer

Beleidsmatige doelstellingen

Milieubeleid

Op dit moment heeft Stein geen specifiek geur- en geluidsbeleid. In 2024 wordt bekeken wat de voordelen zijn om dit beleid te ontwikkelen en hoe dit dan vorm zou moeten krijgen.

Toelichting:

Er is momenteel geen capaciteit voorhanden om dit onderzoek uit te voeren. In de fijnstructuur van de organisatieontwikkeling wordt de behoefte aan een beleidsadviseur milieu meegenomen.

Energievisie

In 2023 is een nieuwe Lokale Energiestrategie Stein 2024-2030 opgesteld als opvolging van het Klimaat- en Energiebeleidsplan 2018-2021. In deze visie wordt de focus gelegd op integraliteit, capaciteit & budget en opwek van duurzame energie. Ook wordt regionale samenwerking onderzocht, bijvoorbeeld de mogelijkheid tot het gezamenlijk ontwikkelen van een regionaal duurzaamheidsloket.

Om invulling te geven aan bovenstaande prioriteiten en andere van belang zijnde onderwerpen voor de energietransitie gaan we uit van de volgende thema's:

- duurzame gebouwen;
- duurzame opwek van energie;
- duurzame mobiliteit;
- duurzame organisatie;
- wettelijk verplichte toezicht- en handhavingsrol

Het Rijk heeft de gemeente Stein financiële middelen (CDOKE) gegeven om de benodigde capaciteit te financieren, maar er zijn geen extra middelen beschikbaar om projecten daadwerkelijk uit te voeren. Vanuit de vorige raadsperiode en het Klimaat- en Energiebeleidsplan 2024-2030 is nog een verwacht restantbudget beschikbaar van € 370.000. Dit budget zal in 2024 verder worden benut.

Op basis van de Energievisie 2024-2030 en bijbehorend uitvoeringsprogramma 2024-2025 is een aanvullend projectbudget nodig om hieraan uitvoering te geven. De verwachting is dat er in 2024 een aanvullend bedrag van € 480.000 benodigd is voor deze uitvoering. Het totaalbudget voor 2024 bedraagt daarmee circa € 850.000.

Toelichting:

Middels een Europese aanbestedingsprocedure wordt momenteel een partij geselecteerd om het Nationaal Isolatie programma (NIP) uit te voeren. Het doel van dit programma is particuliere woningen met een slecht energielabel D,E,F en G en onder de gemiddelde gemeentelijke WOZ waarde financieel te ondersteunen met het isoleren van de woning. In tranche 1 van 3 zal met name aandacht zijn voor de doelgroep energiearmoede. Hiervoor zal het restant budget van 2023 voor de energiearmoede worden ingezet voor dit project. De verwachting is dat het isolatieprogramma in Q4 2024/Q1 2025 kan worden gestart.

De duurzame opwek van energie stukt op dit moment. Dit is met name te wijten aan de netcongestie en dat bedrijven geen stroom mogen terugleveren aan het net en geen nieuwe gootaansluitingen krijgen. De komende periode zal meer ingezet moeten worden op duurzame opwek voor direct eigen gebruik of het opslaan van energie in accu's.

T.a.v. het warmtenet Zuid-Limburg, dit gaat een nieuwe fase in. In fase 3 zullen de volgende onderdelen uitgewerkt worden als onderdeel van het investeringsvoorstel voor fase 4 (proof of concept) van WZL:

- Governance en organisatie warmtebedrijf WZL
- Warmtebronnen (incl. Chemelot, piek en back-up, duurzame achtervang bron)
- Netwerk (incl. Basis of Design, leidinginfrastructuur, warmteoverdracht- en regelstations)
- Klant en markt (concept overeenkomsten afnemers)
- Communicatie en participatie (omgevings- en stakeholdermanagement)
- Business case, financiering en subsidies
- Juridisch en contracten
- Investeringsvoorstel, projectplan en planning Fase 4
- Risicobeheersing

Energiestrategie

Bij het vaststellen van de begroting op 9 november 2023 heeft de raad een extra budget van € 480.000 beschikbaar gesteld voor het jaar 2024 voor het uitvoeren van de thema's uit de Lokale Energie Strategie. Hiermee komt het totaal beschikbaar budget voor 2024 op € 948.000. In februari 2024 heeft de raad de energiestrategie vastgesteld. Daaruit volgt dat ontvangen budget voor 2024 wordt herverdeeld op basis van de vastgestelde energiestrategie over de komende jaren. De dekking van deze kosten middels onttrekkingen uit de algemene reserve en de duurzaamheidsreserve wordt ook herverdeeld. Hiermee blijft deze verschuiving budgetneutraal.

Daarnaast zijn middelen vanuit het rijk: "Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid" (CDOKE). Deze middelen zijn beschikbaar vanaf 2023 en al toegekend tot en met 2025 en bedragen ruim € 4 ton per jaar. De provincie heeft voor de jaren 2026 en 2027 een toezegging gedaan voor dezelfde omvang van de middelen als in 2023. Het rijk is momenteel bezig met nieuwe regelingen lopende tot voor 2030. Daarvan is de omvang voor Stein nog niet duidelijk. Deze CDOKE-gelden zijn aan voorwaarden verbonden en dienen binnen een bepaalde periode besteed te zijn. Op basis van de vastgestelde energiestrategie zijn ook deze middelen verdeeld over de komende jaren passend binnen de regeling.

Bovenstaande gezamenlijke financiële middelen zijn vooralsnog voldoende om de thema's, welke genoemd zijn in de lokale energie strategie van Stein, te dekken voor de komende jaren. Eventuele realisatie en implementatie van projecten zullen middels een separaat voorstel aan de raad worden voorgelegd.

Het Groene Net

Recent is een RIB verstuurd waarin is uitgelegd dat de gemeente Stein uit de samenwerkingsovereenkomst Het Groene Net is gestapt.

Door het aangaan van deze ontbindingsovereenkomst ontstaat de verplichting om de bijdrage in de gemaakte kosten ter hoogte van € 179.000,- te voldoen. In de risicoparagraaf van de begroting 2024 is rekening gehouden met een bedrag van € 200.000 ten behoeve van de afkoop van Het Groene Net. De opname in de risicoparagraaf heeft tot gevolg dat er geen specifiek budget beschikbaar is voor deze post. Deze incidentele last zal middels een onttrekking uit de algemene reserve gedekt worden. De verwerking van deze onttrekking zal in de bestuursrapportage 2024 plaats vinden.

Aanpak energiearmoede

Eind 2023 is de Energiebespaartactie beëindigd. In 2024 worden de laatste transacties financieel afgehandeld, dit resulteert in een ophoging van de kosten die worden gedekt uit de resterende SPUK-middelen.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2024			Totaal	2025	2026	2027
	primaire begroting	begrotingswijzigingen tot berap	mutaties in berap		Meerjarenraming na berap		
	(x € 1.000)						
Lasten	9.860	524	93	10.477	10.005	9.331	9.146
Baten	8.637	64	453	9.154	9.051	8.950	8.813

Saldo van baten en lasten	-1.223	-461	361	-1.323	-954	-381	-333
---------------------------	--------	------	-----	--------	------	------	------

Ruimtelijke ordening

Beleidsmatige doelstellingen

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt in werking op 1 januari 2024. In de periode 2018-2023 is gewerkt aan de implementatie van deze wet. Het project Omgevingswet is echter niet gereed op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

In 2024 wordt verder gewerkt aan een nieuw gebiedsdekkend omgevingsplan. Het maken van een omgevingsplan is een omvangrijke en complexe opdracht waarvoor gemeenten van de wetgever de tijd hebben gekregen tot 2032. Dit laat onverlet dat wij ernaar streven om in 2024 een omgevingsplanregeling voor de woonkernen af te ronden.

Daarna volgt een omgevingsplandeel van de bedrijventerreinen en tenslotte een omgevingsplandeel voor het buitengebied. Ook wordt een regeling vastgesteld voor Chemelot (inclusief integrale afval zuiverings installatie en de Haven, gelegen in onze gemeente) en een uniforme regeling ten aanzien van het invloedgebied van Chemelot.

Naast het werken aan een nieuw omgevingsplan verwachten wij in de eerste twee kwartalen van 2024 een overgangssituatie, waarin zowel oude procedures op basis van de oude wetgeving moeten worden afgehandeld, als nieuwe initiatieven conform de systematiek van de Omgevingswet. Dit vergt tijdelijk extra inzet en capaciteit.

Verder zal in de praktijk moeten blijken of alle voorbereide werkprocessen en documenten ook werkbaar zijn. Ook zal ervaring moeten worden opgedaan met nieuwe applicaties en het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). We investeren in extra training en advies voor deze beginperiode. Daarnaast werken wij verder aan het vullen van het DSO met toepasbare regels en aan de publiekscommunicatie op onze website.

Toelichting:

Eventuele extra structurele capaciteit en de personele gevolgen door de Omgevingswet en de bijbehorende Wet kwaliteitsborging voor het bouwen kunnen ten vroegste in het derde kwartaal 2024 inzichtelijk worden gemaakt wanneer een periode onder de nieuwe regimes is gewerkt.

De geraamde incidentele kosten voor 2024 nemen toe met € 105.700. De reserve is maar toereikend voor € 55.700.

Vanuit het Rijk wordt extra geld ter beschikking gesteld voor de implementatie van de Omgevingswet. Deze gelden komen pas in 2024 via de meicirculaire ter beschikking.

Derhalve wordt voor het aanvullen van de Reserve Omgevingswet met een bedrag van € 50.000, in eerste instantie de Algemene Reserve aangewend. Dit bedrag zal ten tijde van de meicirculaire 2024 worden teruggestort.

Met betrekking tot de structurele kosten is het te vroeg om een reële (meerjarige) inschatting te maken. Daarnaast hangen structurele kosten samen met keuzes die in de komende jaren nog moeten worden gemaakt in bijvoorbeeld het definitieve omgevingsplan en het gewenste niveau van dienstverlening.

Strategische gebiedsvisie omgeving Chemelot

Eind 2021 hebben de gemeenteraden van Sittard-Geleen en Stein, de Provincie Limburg, DSM, Brightlands Chemelot Campus en de Chemelot board de Strategische Gebiedsvisie omgeving Chemelot vastgesteld. De volgende opgaven uit de strategische gebiedsvisie zijn in 2024 en volgende jaren relevant voor de gemeente Stein: 41

Toelichting:

Gebiedsopgave: Haven Stein en multimodale corridor

Doel van deze gebiedsopgave is het realiseren van een optimale modal shift voor (toekomstige) projecten op de Chemelot Site waarbij het uitgangsprincipe is dat toekomstige transportstromen per watergebonden transport worden aangevoerd en dit

hiermee bijdraagt aan een duurzame, innovatieve en toekomstbestendige Chemelot Circulair Hub. De doorontwikkeling van de haven van Stein en de verbindingen van en naar de haven kan alleen plaatsvinden als dit een verbetering van de omgeving betekent, conform de strekking van de Omgevingswet. Dit is uitgewerkt in een handelingskader Omgevingskwaliteit (zie hieronder).

Thematische opgave omgevingskwaliteit

Toelichting:

Het doel van de opgave omgevingskwaliteit is om een praktisch handelingskader op te stellen dat gebruikt kan worden als instrument om de omgevingskwaliteit in alle gebiedsopgaven binnen de strategische gebiedsvisie omgeving Chemelot te verbeteren. De gebiedsgerichte opgave 'Haven Stein en multimodale corridor' dient ook in 2024 als pilot voor de verdere doorontwikkeling van het handelingskader omgevingskwaliteit.

Gebiedsopgave: De Lexhy

Toelichting:

Deze gebiedsopgave speelt op het grondgebied van de gemeente Sittard-Geleen, maar kan qua mobiliteit consequenties hebben voor de gemeente Stein. Doel van deze opgave is het op basis van de ruimtelijke behoefte van de Brightlands Chemelot Campus uitbreiden van de campus naar De Lexhy in samenhang met het versterken en het uitbreiden van het bestaande landschappelijke raamwerk en waar mogelijk ook het verhogen van de recreatieve toegankelijkheid van de Lexhy/het Lexhybos.

Omgevingswet

Vanwege continuering van de projectorganisatie en het werken aan een gebiedsdekkend omgevingsplan is extra budget nodig voor de vervanging van de reguliere taken. Het gaat om een bedrag van € 25.000. Dit bedrag wordt gedekt uit de Reserve Omgevingswet.

Wonen en bouwen

Beleidsmatige doelstellingen

Kwaliteitsborging in de bouw

Toelichting:

De nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) moet zorgen voor een betere bouwkwaliteit tegen lagere

kosten. Een belangrijke en ingrijpende wijziging is dat bouwers meer verantwoordelijkheid krijgen. Ook verschuift de technische kwaliteitsborging van gemeenten naar private partijen. Deze private kwaliteitsborging bouw wordt ten dele uitgevoerd door private kwaliteitsborgers. De complete plantoetsing (algemene bouwkunde, brandveiligheid, constructieve veiligheid, bouwfysisch en installaties) en het toezicht op de bouwplaats wordt door deze kwaliteitsborgers gedaan. De ruimtelijke toets (onder andere bestemmingsplan, milieu, welstand en Ruimtelijke Ordening) blijft gewoon door gemeenten uitgevoerd worden. Ook gaan gemeenten controleren of de kwaliteitsborgers die zijn aangesteld wel (juist) gecertificeerd zijn om de private kwaliteitsborging bouw te mogen doen. Waarschijnlijk treedt er voor gemeenten dus een verschuiving op van preventief toezicht naar meer repressief toezicht. De Wkb gaat naar verwachting vanaf 1 januari 2024 stapsgewijs in. De veranderingen uit de Wkb gelden tot en met 2018 alleen voor eenvoudige bouwwerken. Dit zijn bijvoorbeeld eengezinswoningen en kleinere bedrijfspanden. Daarna volgen de andere bouwwerken. Hierdoor kunnen bouwbedrijven en gemeenten stap voor stap ervaring opdoen met het nieuwe toezicht in de bouw. De impact van de invoering van deze wetgeving is op het moment van opstellen van deze begroting nog niet bekend. In de begroting is wel reeds rekening gehouden met verminderde legesinkomsten.

Milieuleges omgevingsvergunningen

Zodra de Omgevingswet in werking treedt (01-01-2024) krijgen we als bevoegd gezag de mogelijkheid om leges te heffen over de besluiten voor omgevingsvergunningen 'milieu', hierna te noemen 'milieuleges'. Het heffen van milieuleges wordt opgenomen in onze legesverordening zodat de juridische grondslag geborgd is. De te verwachten legesopbrengsten worden jaarlijks gebaseerd op door de RUD ZL begrote

Toelichting:

aantallen en worden in de begroting verwerkt.

Integraal woonwagengebeleid

Het Integraal Woonwagengebeleid zal in 2024 in de vier domeinen worden voortgezet. Voor de onderdelen Fysiek Domein & Veiligheid/Handhaving betekent dit dat de reguliere werkzaamheden en controles worden voortgezet. De meeste inzet zal gevraagd worden voor de domeinen Zorg en Participatie en Wonen. In het Zorg en Participatie onderdeel zal de nadruk liggen op toeleiding voorschoolse opvang, aanpak schoolverzuim en verbinding met het project Kansrijke Start. Op het gebied van Wonen zal de overdracht van de resterende locaties aan de woningcorporaties de meeste aandacht vragen.

Toelichting:

Woonzorgvisie 2023-2028

De geraamde kosten om uitvoering te geven aan de Woonzorgvisie Stein 2023-2028 bedragen ruim € 1,25 miljoen voor de gehele periode 2023 - 2028. Rekening houdend met reeds bestaande budgetten komen extra benodigde middelen uit op circa € 1 miljoen.

Deze kosten bestaan voor een groot deel uit inhuurkosten van projectleiders en kwartiermakers.

De regionale Transformatievisie Wonen Westelijke Mijnstreek voor de wijken Elsloo en Urmond-Oost zijn in het verleden gefinancierd vanuit de regionale Decentrale Uitkering Bevolkingsdaling (DUB). Voor de uitwerking van de Transformatievisie voor de andere wijken wordt daarom voorgesteld gebruik te maken van de eigen krimpreserve. Deze werd tot 2023 voornamelijk aangevuld vanuit de regionale DUB-middelen. Het huidige saldo bedraagt € 270.000.

Het opstellen van transformatievisie voor de overige wijken is een incidenteel project met een duidelijk begin- en einddatum (2027), en zijn daarmee incidenteel van aard.

Toelichting:

Gemeente Stein heeft op 12 februari een aanvraag ingediend voor de Woningbouwimpuls. Deze is eind april toegekend.

De gemeente Stein wil met de deze 1,9 miljoen euro een impuls geven aan de uitvoering van de contourenschets van de woonzorgzonering zoals opgenomen in de woonzorgvisie. Het gaat dan vooral om de realisatie van zorggeschikte, betaalbare woningen voor ouderen. Dit draagt bij aan de noodzakelijke doorstroming waardoor er uiteindelijk ook woningen beschikbaar komen voor starters. Voor de aanvraag is gebruik gemaakt van het door de raad ter beschikking gestelde budget voor aanvragen subsidies. Hieruit zijn taxaties en tijdelijke inhuur (waaronder planeconoom) betaald.

Op 9 maart 2023 is de Woondeal Limburg getekend door minister Hugo de Jonge, de Provincie en gemeenten, als een aantal woningcorporaties en het Waterschap Limburg. In de Woondeal staat dat er in Limburg 26.550 woningen bij komen, waarvan het grootste deel in de sociale huur, de middenhuur en de betaalbare koop. Inmiddels is er zelfs sprake van een hogere ambitie.

In nauwe samenwerking zijn verschillende partijen, waaronder de gemeenten, nu aan de slag om deze Woondeal te realiseren. Dit proces vergt echter, naar nu blijkt, veel ambtelijke capaciteit van gemeenten

Zowel de aanvraag Woningbouwimpuls (ondanks de inhuur), het Woondealtraject en de benodigde

onverwachte ambtelijke inzet op (sub)regionaal vlak heeft ertoe geleid dat verschillende zaken vanuit de Woonzorgvisie nu nog niet zijn opgepakt. Het betreft dan (de start van):

1. Traject (meerjaren-)prestatieafspraken;
2. Inhuur kwartiermaker m.b.t. voorbereiding uitvoering Transformatievisies Elsloo en Urmond-Oost;
3. Het opstellen van een lokale transformatievisie voor kern Stein;
4. Het opstellen van een procesvoorstel t.b.v. inschakelen van een procesmanager die aan de voorkant met partijen meekijkt m.b.t. de planologische, financiële en maatschappelijke haalbaarheid van een (woningbouw-)plan (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap, Tiny Houses , co-housing, meergeneratiewonen en andere innovatieve woonvormen).

Punten 2 en 4 zijn inmiddels opgepakt en punten 1 en 3 worden op korte termijn opgepakt. Bij punt 4 kan wel nog worden aangegeven dat de gemeente, samen met Stichting CPO voor ouderen (60-plus) Stein, werkt aan een woningbouwproject in de vorm van CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) aan de Steskensstraat te Oud-Stein.

Gebiedsgerichte aanpak Nieuwdorp

In 2016 is gestart met het opstellen van een integrale wijkvisie voor Nieuwdorp met als resultaat een procesmatige, integrale wijkaanpak van de opgaven d.m.v. een Wijkactieprogramma Nieuwdorp (WAP). Het WAP is als pilot benoemd binnen het gemeentelijk project implementatie Omgevingswet en is gekaderd in een 5-tal projecten/trajecten. Het sluitstuk van de ruimtelijke transformatie is het realiseren van een Bruisend Hart voor Nieuwdorp. Hierin komen alle opgaven vanuit de wijkvisie bijeen. Zaam Wonen en Vivantes tekenen voor het gewenste zorggeschikt wonen, Buurtcentrum Nieuwdorp vormt de basis van een maatschappelijke plint voor laagdrempelig ontmoeten en de gemeente neemt de uitvoering van de openbare ruimte/vergroening voor haar rekening. Nader te verdelen in:

- A. De grondexploitatie tbv ontwikkeling woningbouw;
- B. De aanleg van een buurttuin;

Toelichting:

C. Het opwaarderen van het huidige kerkplein.
De benodigde gemeentelijke financiën voor A t/m C bedragen ruim € 2,5 miljoen. De Provincie heeft de kwaliteit van het voorliggend plan onderschreven en levert een financiële uitvoeringsbijdrage (KLC), groot € 600.000 aan de gemeentelijke kosten. Voorwaarde: aanvang (gefaseerde) uitvoering van deze integrale ontwikkeling medio 2024.

Starterslening

De Starterslening is een kansrijk instrument dat gemeenten kunnen inzetten om starters te helpen. De Starterslening zorgt voor extra investeringsruimte voor huishoudens die hun eerste woning willen kopen. De Starterslening wordt ingezet voor woningen met een maximale koopsom tot € 280.000. Deze koopsom is, zonder eigen vermogen, bereikbaar voor starters met een middeninkomen van € 52.500. Deze starters hebben zonder ondersteuning veelal weinig keuze op de woningmarkt omdat zij een te hoog inkomen hebben voor een sociale huurwoning, terwijl particuliere huurwoningen en koopwoningen veelal buiten hun financiële bereik vallen daarom willen we ook in 2024 de Startersregeling continueren.

Toelichting:

Herbestemming St. Jozefkerk kerensheide

De formele verkoop van de kerk aan de ontwikkelaar is niet voor eind 2023 afgerond kunnen worden. Dit zal nu plaatsvinden medio 2024. De gemeentelijke toegezegde bijdrage sluit aan op de toegezegde bijdrage van de Provincie. Deze laatste heeft formele verkoop als voorwaarde. Een deel van de gemeentesubsidie (€ 144.000) komt uit de krimpreserve, welk bedrag per 31-12-2023 is teruggestort naar de Algemene Reserve. Dit deel subsidie is nu weer opgenomen in de bestuursrapportage van 2024. Hiermee kan de gemeentelijke toezegging gestand worden gedaan.

Sanitaire units woonwagenlocaties

In 2022 heeft de Raad middelen beschikbaar gesteld voor het onderhoud aan de sanitaire woonwagenunits. Deze middelen werden onttrokken uit de algemene reserve.

In 2023 is er vanwege diverse redenen minder onderhoud uitgevoerd dan begroot, waardoor de beschikbare middelen zijn teruggevloeid naar het jaarrekeningresultaat.

Deze middelen zijn echter wel in 2025 nodig. We zullen de middelen die in 2023 zijn teruggevloeid alsnog in 2025 onttrekken uit de algemene reserve. Dit betreft een bedrag van € 90.000. Daarmee is dit budgettair neutraal.

Leges omgevingsvergunningen

In de begroting 2024 is abusievelijk geen rekening gehouden met de extra legesinkomsten als gevolg van het woningbouwprogramma. In deze berap wordt het geraamde bedrag derhalve verhoogd met een bedrag van € 271.373 naar in totaal € 548.373. Afhankelijk van de voortgang binnen diverse projecten (denk aan Nieuwdorp, Stationstraat, Lindehagen, Bruisend Hart) worden legeskosten voor de noodzakelijke omgevingsvergunningen in 2024 of later geïnd.

Voor de afhandeling van deze (extra) aanvragen om omgevingsvergunningen wordt een bedrag van € 65.000 opgenomen voor personele inhuurkosten.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2024			Totaal	2025	2026	2027
	primaire begroting	begrotingswijzigingen tot berap	mutaties in berap		Meerjarenraming na berap		
(x € 1.000)							
Lasten	9.103	772	710	10.585	3.368	2.092	1.846
Baten	7.639	204	689	8.532	1.697	491	427
Saldo van baten en lasten	-1.464	-567	-21	-2.052	-1.671	-1.600	-1.419

Bestuur

Beleidsmatige doelstellingen

Gemeenteraad

De door het Rijk ingezette nieuwe financieringssysteem van het Gemeentefonds leidt er toe dat gemeenten binnen afzienbare tijd in financieel zwaar weer komen.

Het jaar 2026 staat nu al te boek als het 'Ravijnjaar'. Ook voor onze gemeente zal dit scenario niet zonder gevolgen blijven.

In lijn met de breed gesteunde resolutie van de VNG bereidt zij een begrotingsadvies aan de gemeente voor langs de onderstaande lijn: 45

- Maak een sluitende begroting voor de jaren 2024 / 2025

- Maak voor het jaar 2026 en volgende jaren een reële begroting op basis van het huidige takenpakket en de noodzakelijke investeringen, waarbij een eventueel tekort dat ontstaat duidelijk zichtbaar is.

De Raad zal alle creatieve zeilen bij moeten zetten om het budgetrecht zodanig in te vullen dat recht gedaan wordt aan een solide financiële positie en dat tegelijkertijd het brede palet van gemeentelijke taken zoveel mogelijk in stand blijft. Van belang is dit in samenspraak met collega-gemeenten en in afstemming met de Provincie, in haar rol toezichthouder, te realiseren. Daarnaast blijven de zorgen rondom de Jeugdzorg, de huisvesting van asielzoekers, statushouders en de vluchtelingen uit Oekraïne een appél doen op de creatieve vermogens van ons Bestuur en daarmee van de Raad.

Pensioenverplichtingen (oud) wethouders

Voor het betalen van (toekomstige) pensioenen van (voormalige) bestuurders is de voorziening pensioenverplichtingen (oud) wethouders gevormd.

Toelichting:

Het demissionair kabinet heeft in de voorjaarsnota aangekondigd gemeenten deels tegemoet te komen. Met name het vervallen van de opschalingskorting heeft voor Stein een behoorlijk gunstig effect.

Desalniettemin zal deze "compensatie" er niet voor zorgen dat het bekend ravijnjaar opgelost gaat worden.

Vanuit dat oogpunt is er een proces gestart richting de begroting 2025 om alle ontwikkelingen in kaart te brengen om zodoende een integrale afweging te kunnen maken.

Toelichting:

De voorziening zal begin 2024, indien dan noodzakelijk blijkt, worden geactualiseerd op basis van het van PROAmbt te ontvangen financieel jaarverslag 2023.

Wethoudersuitkeringen

De voorziening uitkering gewezen wethouders is gevormd met als doel jaarlijkse schommelingen in de uitkeringen aan gewezen wethouders te egaliseren en is gebaseerd op bestaande feiten en inzichten. Indien zich in 2024 mutaties binnen het college van burgemeester en wethouders voordoen zal de voorziening op de hiervoor bestemde momenten in de P&C cyclus worden geactualiseerd.

Toelichting:

Ombudscommissie

De tarieven van de Ombudscommissie Gemeente Stein zijn sedert 2006 niet geïndexeerd. De ombudscommissie verzoekt de raad om met ingang van 1 januari 2024 voor haar werkzaamheden dezelfde vergoedingen te hanteren als die welke gelden voor de Commissie Bezwaarschriften. Op grond van het bepaalde in artikel 7, derde lid, van de Verordening Externe Klachtbehandeling 2006 kan aanpassing plaatsvinden. De nieuwe tarieven bedragen voor de voorzitter € 220 en voor de leden € 170 per hoorzitting (plus reiskostenvergoeding).

Toelichting:

Regionale samenwerking

Op Zuid-Limburgse schaal zetten wij samen met de andere vijftien gemeenten verdere stappen gezet om de positionering en uitvoeringskracht van de regio te versterken. Dit doen wij in het kader van NOVEX-gebied Zuid-Limburg samen met het Rijk. Ook nemen wij deel aan de Regiodeal InGenieus, Groen en Gezond. In deze Regiodeal wordt ingezet op een transitie naar een circulaire economie met voldoende en geschoold personeel, wordt de grensligging benut en wordt de gezondheid vergroot met kansen en perspectief voor alle inwoners en wordt het unieke landschap (groene long) versterkt. In februari 2022 heeft het Rijk laten weten € 20 miljoen in deze Regiodeal te willen investeren.

Toelichting:

Ook gaan wij samen met de andere Zuid-Limburgse gemeente aan de slag met de aanbevelingen uit het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen en Berenschot naar de Bestuurlijk Regionale Ecosystemen in Zuid-Limburg
Samen met de gemeenten Beekdaalen, Voerendaal, Simpelveld, Valkenburg aan de Geul, Meerssen, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals geven wij uitvoering aan het Uitvoeringsprogramma voor het Middengebied ('Van Groen hart tot groene long'). Wij nemen deel aan de projecten Sector Platform Vrijtijdseconomie en het project scan agrarische kavels en vitaliteitsmanager.

Voorziening pensioenverplichting

De voorziening pensioenverplichtingen (gewezen) wethouders is gevormd voor het betalen van (toekomstige) pensioenen van (voormalige) bestuurders. De voorziening is per 31 december 2023 geactualiseerd op basis van het Financieel Jaarverslag van Pro Ambt. Van de levensverzekering, zoals deze ook in het jaarverslag van Pro Ambt is verwerkt, is bericht ontvangen dat het expiratiekapitaal uit hoofde van twee polissen naar gemeente Stein overgemaakt wordt. Het bedrag van circa € 229.000 wordt dan ook aan de hiervoor bedoelde voorziening toegevoegd.

Overhead

Personeel

Extra budget Ziek en Piek

In de begroting 2024 is rekening gehouden met een extra budget Ziek en Piek in verband met de Organisatie Ontwikkeling. Daarbij is aangekondigd dat in de Bestuursrapportage 2024 een aanvullende budget zou worden gevraagd omdat op dat moment nog geen redelijk inschatting kon worden gemaakt. Het extra budget dat wordt gevraagd is € 350.000. Daarmee komt het totale extra budget op het gelijke niveau van 2023.

RVU

De huidige RVU-regeling in de cao is met ingang van 1-1-2024 aangepast. Het vereiste aantal dienstjaren van de werknemer voor deelname aan de RVU-regeling verlaagd. Een werknemer moet 41 jaar in dienst zijn geweest van een bij ABP aangesloten werkgever. Bij de RVU nemen medewerkers ontslag en volgt er een (maandelijkse) ontslagvergoeding die de ex-medewerker in staat stelt om te overbruggen tot aan de AOW-leeftijd. Aangezien de ex-medewerker in die periode geen activiteiten/prestaties voor de gemeente verricht, dient een voorziening te worden getroffen voor de financiële verplichting die de gemeente tegenover de ex-medewerker en de fiscus heeft op basis van deze regeling. Op dit moment heeft 1 medewerker aangegeven gebruik te maken van deze regeling in 2024. Daarom is een bedrag van € 53.424 aan deze voorziening toegevoegd.

Functiewaardering

Voor twee functies is een functieherwaarderingsproces opgestart. De uitkomst zorgt ervoor dat twee functie op een hoger niveau uitkomen. Deze functies worden bezet door vijf medewerkers die

een nabetaling ontvangen met terugwerkende kracht tot april 2021. Het totale incidentele bedrag dat in 2024 hier mee gemoeid is bedraagt € 48.437.

Inkoop

Versterking van de inkoopfunctie van de gemeente Stein staat niet op zich. Het past naadloos in de richting van de doorontwikkeling: een sterkere organisatie, met betere dienstverlening aan de inwoners.

Inkoop is daarin een belangrijk deel. Het grootste deel van de werkzaamheden van de gemeente wordt ten slotte uitbesteed aan marktpartijen, van zorg tot aanleg in de buitenruimte en van ondersteunende ICT-voorzieningen tot onderhoud aan wegen en gebouwen.

In 2024 is ook het subsidiebeleid van de gemeente Stein door &VandeLaar geëvalueerd. Eén van de bevindingen is dat de grens tussen subsidies en opdrachtverlening voortkomend uit aanbesteding niet altijd even scherp is. In de loop der jaren is wel de beweging te zien dat de partijen die in dat grijze gebied opereren zich steeds meer als marktpartijen opstellen. Voor de versterking van de inkoopfunctie is daarom vooral van belang dat we het in samenhang met (de uitvoering van) het subsidiebeleid bezien.

Op basis van ervaringen vraagt het neerzetten van een gedegen inkoopfunctie om een stevige projectleider, die gemakkelijk kan schakelen van bestuurlijk tot werkvloer. De projectleider kan deze opdracht uitwerken en binnen een jaar inrichten in de organisatie. Hiervoor is een eenmalig bedrag van € 75.000 nodig. Een combinatie met de uitwerking van het nieuwe subsidiebeleid moet nog worden onderzocht (op inhoud en op extra benodigde uren voor subsidiebeleid).

Projectenkalender 2024 informatiemanagement

Het informatiebeleidsplan 2025-2028 zal, om een goede integrale afweging te kunnen maken, worden meegenomen bij de kadernota 2025.

Voor 2024 is daarom gekeken welke projecten noodzakelijk zijn om te voldoen aan de wettelijke taken. De lasten die voortvloeien uit de projecten 2024 kunnen worden gedekt met de reeds eerder beschikbare gestelde budgetten en met een aanvulling voor de lasten van incidentele projecten uit de algemene reserve voor een totaalbedrag van € 500.629 (2024 € 359.045, 2025 € 46.080, 2026 € 47.186 en 2027 € 48.318). Voorgesteld wordt dan ook om in die jaren de genoemde bedragen uit de algemene reserve beschikbaar te stellen.

Huisvesting

In 2024 is een aanbesteding gestart voor de schoonmaak van het gemeentehuis en andere gemeentelijke accommodaties. Deze zal in de loop van het jaar worden afgerond. Het contract met de huidige contractant is daarom met één jaar verlengd. Door de stijgende kosten aan de kant van de leverancier, zijn de kosten voor deze verlenging in 2024 hoger en dient het budget met € 28.800 te worden verhoogd.

Onderhoud gebouw wijkbeheer

In verband met de op hand zijnde renovatie van het gebouw zijn de onderhoudskosten met € 33.000 verlaagd.

Treasury

Rente

De financieringslasten zijn met een bedrag van € 400.000 bijgesteld. Dit voordeel is een gevolg van met name het effect van het positief jaarrekeningsaldo 2023 en daarnaast de actualisatie van de investeringsplanning.

Belastingen

Opbrengst OZB

Op basis van de definitieve prognose van de BSGW over 2024 is de opbrengst OZB verhoogd met € 18.064.

Algemene uitkering

Decembercirculaire 2023

Op 6 december 2023 is de decembercirculaire 2023 verschenen. De circulaire heeft het volgende positieve structurele effect:

	2024	2025	2026	2027
Effect decembercirculaire 2023	328.000	62.000	51.000	51.000

Mutaties reserves

Mutaties reserves

Onderstaand volgt een overzicht en een toelichting op de mutaties van de reserves, die in de bestuursrapportage hebben plaatsvonden. In de bijlagen vindt u een totaaloverzicht van de reserves.

Mutaties reserves bestuursrapportage 2024	Toevoeging	Onttrekking
Algemene reserve	0	41
Reserve krimp	0	144
Reserve invoering omgevingswet	0	25
Reserve pilots duurzaamheid	0	-168
Algemene reserve bouwgrondexploitaties	13	0
Totaal	13	42

Algemene reserve

Opstallen Steinerbos 2

Voor de overname, sloop- en herinrichtingskosten van het pannenkoekenhuis en midgetgolfbanen aan Steinerbos 2 is in 2024 € 55.000 en in 2025 € 32.500 opgenomen. Vanwege het incidentele karakter van deze kosten wordt voorgesteld deze te dekken uit de algemene reserve.

Projectenkalender ICT 2024:

De lasten die voortvloeien uit de (ICT) projectenkalender 2024 kunnen worden gedekt met de reeds eerder beschikbare gestelde budgetten en met een aanvulling voor de lasten van incidentele projecten uit de algemene reserve voor een totaalbedrag van € 500.629 (2024 € 359.045, 2025 € 46.080, 2026 € 47.186 en 2027 € 48.318). Voorgesteld wordt dan ook om in die jaren de genoemde bedragen uit de algemene reserve beschikbaar te stellen.

Sloop Vivaldi:

In Vivaldi werden in 2023 nog altijd asielzoekers opgevangen. Omdat deze opvang ook in 2024 nog doorloopt is er geen zicht op een concrete datum voor de sloop van Vivaldi. De middelen voor de sloop worden zijn dan ook niet overgeheveld naar 2024. In de toekomst zullen weer opnieuw middelen voor de sloop van Vivaldi opgenomen worden wanneer dit concreet wordt. Er wordt

voorgesteld om de voorgenomen onttrekking € 72.000 uit de algemene reserve te corrigeren, zodat deze in de toekomst opnieuw ter beschikking kan worden gesteld.

Herverdeling middelen energievisie:

Met het herverdelen van de middelen voor de energievisie worden ook de onttrekkingen uit de algemene reserve opnieuw verdeeld. Dit heeft tot gevolg dat in 2024 € 480.000 minder wordt onttrokken.

Het Groene Net:

Recent is een RIB verstuurd waarin is uitgelegd dat de gemeente Stein uit de samenwerkingsovereenkomst Het Groene Net is gestapt.

Door het aangaan van deze ontbindingsovereenkomst ontstaat de verplichting om de bijdrage in de gemaakte kosten ter hoogte van € 179.000 te voldoen. Voorgesteld wordt deze incidentele last middels een onttrekking uit de algemene reserve te dekken.

Reserve krimp

De formele verkoop van de kerk Kerensheide aan de ontwikkelaar is niet voor eind 2023 afgerond kunnen worden. Dit zal nu plaatsvinden medio 2024. De gemeentelijke toegezegde bijdrage sluit aan op de toegezegde bijdrage van de Provincie. Deze laatste heeft formele verkoop als voorwaarde.

Een deel van de gemeentesubsidie (€ 144.000) komt uit de krimpreserve, welk bedrag per 31-12-2023 is teruggestort naar de Algemene Reserve. Dit deel subsidie is nu weer opgenomen in de bestuursrapportage van 2024. Hiermee kan de gemeentelijke toezegging gestand worden gedaan.

Reserve omgevingswet

Vanwege continuering van de projectorganisatie en het werken aan een gebiedsdekkend omgevingsplan is extra budget nodig voor de vervanging van de reguliere taken. Het gaat om een bedrag van € 25.000. Dit bedrag wordt gedekt uit de Reserve Omgevingswet.

Reserve bouwgrondexploitaties

Bij de samenstelling van de jaarrekening 2023 heeft tevens de herziening van de grondexploitatiebegrotingen plaatsgevonden. De financiële verwerking van deze herziening zijn verwerkt in de voorliggende bestuursrapportage en hebben tot gevolg dat € 13.000 wordt gestort in de algemene reserve.

Reserve duurzaamheid

Met het herverdelen van de middelen voor de energievisie worden ook de onttrekkingen uit de reserve duurzaamheid opnieuw verdeeld. Dit heeft tot gevolg dat in 2024 € 168.000 minder wordt onttrokken.

Wat gaat het kosten ?

Baten en lasten

	2024				2025	2026	2027
	primaire begroting	begrotings- wijzigingen tot berap	mutaties in berap	Totaal na berap	Meerjarenraming na berap-I		
(x € 1.000)							
Lasten	14.637	371	882	15.890	14.836	15.848	16.381
Baten	58.906	48	1.032	59.986	62.464	59.595	61.296
Saldo van baten en lasten	44.269	-323	150	44.096	47.628	43.747	44.915
Toevoeging reserves	366	23	13	402	103		
Onttrekking reserves	1.749	2.356	42	4.147	1.157	640	403
Resultaat	45.652	2.010	179	47.841	48.682	44.387	45.318

FINANCIËLE BEGROTING

Totaal lasten en baten

	2024				2025	2026	2027
	primaire begroting	begrotingswijzigingen	bestuurs rapportage	Totaal	Meerjarenraming		
(x € 1.000)							
Bestuur en ondersteuning	-2.962	-53	-86	-3.100	-2.875	-2.884	-2.797
Veiligheid	-2.751	-122	67	-2.806	-2.839	-2.835	-2.903
Verkeer en vervoer en waterstaat	-5.029	82	148	-4.799	-5.095	-5.593	-6.176
Economie	-699	-269	-58	-1.025	-609	-567	-449
Onderwijs	-2.856	-33	-25	-2.915	-2.875	-3.201	-3.204
Sport, cultuur en recreatie	-5.207	-180	114	-5.272	-5.096	-5.229	-5.370
Sociaal domein	-23.924	-323	237	-24.010	-24.121	-24.023	-24.298
Volksgezondheid en milieu	-1.223	-461	361	-1.323	-954	-381	-333
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-1.464	-567	-21	-2.052	-1.671	-1.600	-1.419
Totaal baten en lasten per programma	-46.140	-1.925	737	-47.328	-46.160	-46.338	-46.973
Lokale heffingen	6.070		-18	6.051	6.331	6.560	6.771
Algemene uitkeringen	51.178		693	51.871	54.466	51.281	52.710
Dividend	141			141	219	219	219
Saldo financieringsfunctie			400	400			
Overige algemene dekkingsmiddelen	-952	473	254	-224	-467	-1.136	-1.755
Totaal algemene dekkingsmiddelen	56.437	473	1.329	58.240	60.549	56.925	57.946
Overhead	-9.182	-743	-1.094	-11.019	-10.022	-10.269	-10.209
Onvoorzien	-25			-25	-25	-25	-25
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	1.116	-2.195	972	-107	4.368	318	764
Toevoegingen/onttrekkingen reserves							
Mutaties reserves	1.383	2.333	29	3.745	1.054	640	403
Mutaties reserves	1.383	2.333	29	3.745	1.054	640	403
Resultaat	2.499	137	1.002	3.638	5.422	958	1.167

BIJLAGEN

Bijlage I Reserves en voorzieningen

RESERVES

	Stand	Storting	Onttrekking	Stand	Storting	Onttrekking	Stand	Storting	Onttrekking	Stand	Storting	Onttrekking	Stand
	31-dec			31-dec			31-dec			31-dec			31-dec
	2023	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027
Algemene reserve	18.365	328	743	17.950	103	491	17.563	0	265	17.298	0	118	17.179
Reserve knelpunten gemeentelijke huisvesting (B)	1.134	0	49	1.084	0	49	1.035	0	49	986	0	49	936
Reserve uitbreiding sporthal Stein (B)	61	0	20	41	0	20	20	0	20	0	0	0	0
Reserve sociaal domein	266	0	0	266	0	0	266	0	0	266	0	0	266
Reserve nieuwbouw IKC de Triviant (B)	105	0	26	79	0	26	54	0	26	28	0	26	2
Reserve Mergelakker (B)	84	0	17	68	0	17	51	0	17	34	0	17	17
Reserve MFC Stein (B)	197	0	7	191	0	7	184	0	7	177	0	7	170
Reserve Maaslandcentrum (B)	59	0	20	39	0	20	20	0	20	0	0	0	0
Reserve egalisatie afval	829	0	189	640	0	145	495	0	0	495	0	0	495
Reserve krimp	552	0	271	281	0	86	195	0	107	88	0	57	31
Reserve regiobijdrage	290	0	0	290	0	0	290	0	0	290	0	0	290
Reserve incidentele investeringen (B)	827	0	76	751	0	73	678	0	73	605	0	73	533
Reserve archeologisch museum (B)	77	0	8	69	0	8	61	0	8	54	0	8	46
Reserve stationsomgeving (B)	1.000	0	0	1.000	0	25	975	0	25	950	0	25	925
Reserve bijdrage ESZL	254	0	75	179	0	0	179	0	0	179	0	0	179
Reserve bouwgrondexploitaties	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1
Reserve pilots duurzaamheid	169	0	0	169	0	168	1	0	0	1	0	0	1
Reserve invoeringomgevingswet	295	0	218	77	0	0	77	0	0	77	0	0	77
Reserve parkeerplaats veer Berg ad Maas	326	0	14	313	0	14	299	0	14	286	0	14	272
Reserve parkeerplaats Steinerbos	200	50	10	240	0	10	230	0	10	220	0	10	210
Reserve noodfonds	924	0	0	924	0	0	924	0	0	924	0	0	924
Reserve uitvoeringsagenda toerisme 23-26	845	0	412	433	0	0	433	0	0	433	0	0	433
Reserve omscholingsfonds	500	0	0	500	0	0	500	0	0	500	0	0	500
Reserve budgetoverheveling	1.970	23	1.993	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	29.331	402	4.147	25.585	103	1.157	24.532	0	640	23.892	0	403	23.489

VOORZIENINGEN

	Stand	Storting	Onttrekking	Stand	Storting	Onttrekking	Stand	Storting	Onttrekking	Stand	Storting	Onttrekking	Stand
	31-dec			31-dec			31-dec			31-dec			31-dec
	2023	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027
Voorzieningen dubieuze vorderingen woonwagewoners	10	0	0	10	0	0	10	0	0	10	0	0	10
Voorziening groot onderhoud wegen	497	850	1.259	88	850	906	33	850	862	20	850	660	210
Voorzieningen verwachte verliezen gondexploitaties	279	0	279	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorziening onderh. Kunstwerk en viaduct.	229	43	39	233	43	100	176	43	50	169	43	50	162
Voorziening kleine monumenten	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	1.068	32	32	1.068	32	32	1.068	32	32	1.068	32	32	1.068
Voorziening pensioenvoorziening (oud) wethouders	1.331	303	59	1.575	75	59	1.591	75	59	1.607	75	59	1.624
Voorziening dubieuze debiteuren	134	0	0	134	0	0	134	0	0	134	0	0	134
Voorziening (groot) bouwkundig onderhoud BOP	1.864	538	658	1.744	538	507	1.776	538	692	1.623	538	692	1.469
Voorziening groot sporttechnisch onderhoud	365	34	15	383	34	73	344	34	190	188	34	190	31
Voorziening wethouderuitkeringen	269	35	105	199	20	90	129	0	52	77	0	73	4
Voorziening riool (cf art 44 lid 2 BBV)	365	94	0	459	0	0	459	0	0	459	0	0	459
Voorziening RVU	0	53	9	44	0	18	26	0	18	8	0	8	0
Voorz verw verliezen voorm Vivaldi	83	0	0	83	0	0	83	0	0	83	0	0	83
Voorz dub.debiteuren TOZO	12	0	0	12	0	0	12	0	0	12	0	0	12
Voorziening verlofsparen	41	20	0	61	20	0	81	20	0	101	20	0	121
Totaal	6.549	2.002	2.454	6.097	1.612	1.784	5.925	1.591	1.955	5.561	1.591	1.763	5.390

Bijlage II Investeringsplanning

Investeringsplanning	2024							
	primaire begroting	begrotings-wijzigingen tot berap	doorge-schoven	berap	totaal na berap	begroting	begroting	begroting
	(x € 1.000)					2025	2026	2027
Aanschaf meubilair en inrichting gemeent	24	26	0	0	50	24	24	24
Bus wijk Urmond 9	0	0	0	0	0	53	0	0
Bus transport 12	0	0	0	0	0	55	0	0
Maaimachine 3delig	0	0	0	0	0	140	0	0
Tractor	0	0	0	80	80	0	0	0
Telefoontoestellen	0	0	150	0	150	0	0	150
Burostoelen gemeentehuis	70	0	0	0	70	0	0	0
Hardware werkplekken mobiele devices	0	0	220	0	220	0	0	220
Switches core werkplek	0	25	0	0	25	0	0	0
Cameratechniek raadzaal	32	0	0	0	32	0	0	0
Camerasysteem gemeentehuis	0	33	0	0	33	0	0	0
Digitaal archiveren	0	40	0	0	40	0	0	0
Applicatie SGIV (Squit,RO,Regelhulp)	0	0	25	0	25	0	0	0
Hal gemeentehuis	0	0	39	0	39	0	0	0
Aanschaf netwerkcomponenten	0	15	0	0	15	0	0	0
Heftruck wijkbeheer	30	0	0	0	30	0	0	0
Renovatie gebouw wijkbeheer	0	744	0	0	744	0	0	0
Technische installaties gebouw wijkbehee	0	169	0	0	169	0	0	0
WTB installaties gebouw wijkbeheer	0	555	0	0	555	0	0	0
Vervangen WIFI	0	0	0	35	35	0	0	0
Ipads tbv raadsleden	0	0	0	0	0	0	12	0
Zaak / DMS / Makelaar	0	0	0	0	0	0	0	375
Bestuur en ondersteuning	156	1.607	434	115	2.312	272	36	769
Vervangen camera's cameratoezicht	0	0	60	20	80	0	0	60
Veiligheid	0	0	60	20	80	0	0	60
Verkeerskundige aanpassingen Bergerstr	20	0	0	0	20	400	0	0
LED armaturen openbare verlichting	234	0	26	0	259	166	0	0
GGA Stein centrum wegen	0	0	0	0	0	50	1.100	0

Vervangen lichtmasten	40	0	33	0	73	142	47	31
Verkeersmaatr veilige schoolomgeving	200	250	38	0	488	200	200	0
Jaagpaden Julianakanaal	50	0	0	0	50	1.000	0	0
Doorfietspad/op-afrit Elsloo	2.389	52	89	-2.430	100	2.430	1.200	0
Gebiedsvisie Dorine Verschureplein	190	50	10	0	250	250	750	0
Opknappen Beatrixplein	416	0	0	-366	50	366	0	0
GGA Nieuwdorp (wegen)	100	0	178	0	278	2.400	2.400	0
GGA Meers	50	0	0	0	50	2.550	2.550	0
Stationsomgeving	1.500	339	-10	0	1.829	0	0	0
Fietspadenstructuur	650	142	0	-600	192	600	0	0
Herstel oude dorpskernen	750	0	0	-675	75	675	750	0
Reconstructie Michiel de Ruyterstraat	1.200	75	-6	-1.000	269	1.000	0	0
Herinrichting Koolweg	0	0	0	0	0	50	1.050	0
Doorfietspad	0	0	0	0	0	750	0	0
Grote Straat Beekstraat (wegen)	500	0	0	-430	70	430	0	0
Kruising Meerser Eindstraat-Maasbanderke	0	0	0	0	0	175	0	0
Parkeerplaats brasserie Steinerbos	200	0	0	0	200	0	0	0
Nieuwdorp upgrade kerkplein	0	0	0	0	0	100	0	0
Herinrichting Dross. Jonker van Kesselst	0	0	0	0	0	50	650	0
Omvormen jaagpad Molenweg tot fietspad	50	0	0	0	50	184	0	0
Reconstructie Mauritsweg Stein	0	0	417	-260	157	0	0	0
Aanpassen rotonde Steinerweg-Koolweg	470	0	10	340	820	0	0	0
Reconstructie Jurgenstraat	0	0	47	0	47	0	0	0
Parkeerplaats veer Berg ad Maas	0	0	9	0	9	0	0	0
Parkeerplaats Steinerbos	125	117	0	0	242	0	0	0
Maatregelen rotondevisie	101	-30	26	0	97	0	0	0
Trage paadjes	400	0	100	0	500	0	0	0
Wegreconstructie Urmonder parallelweg	0	0	358	-136	222	0	0	0
Wegreconstructie westelijke Kanaalweg	0	0	222	-95	127	0	0	0
Wegreconstructie Ondergenhousweg/Steenwe	0	0	393	20	413	0	0	0
Wegreconstructie Schoorweg	190	0	0	0	190	0	0	0
Parkeerplaatsen Beekstraat/de Bath	155	0	0	0	155	0	0	0
Siekendaal weg Beek-Elsloo	500	0	0	0	500	0	0	0
Reconstructie Bergerweg	656	0	0	0	656	0	0	0

Heerstraat Zuid (wegen)	0	0	0	0	0	0	50	1.650
Rotonde Gerichtstraat / Heerstraat-Noord	0	0	0	0	0	0	50	550
Rotonde Steinderweg / Merodestraat	0	0	0	0	0	0	50	600
Herinrichting Heerstraat-Noord	0	0	0	0	0	0	100	1.900
Aanpak rotonde Heerstraat-Zuid / Heistee	0	0	0	0	0	0	0	400
Aanpak rotonde Steinderweg / Helmbloem	0	0	0	0	0	0	0	400
Herinrichting Omphaliusstraat	0	0	0	0	0	0	0	350
Herinrichting Gerichtstraat	0	0	0	0	0	0	0	750
Beekstraat / De Bath - realiseren parkee	0	0	0	0	0	0	0	550
Herinrichting Odalaan	0	0	0	0	0	0	0	100
Reconstructie Mauritslaan/Heirstraat	0	0	0	0	0	0	0	2.500
Verkeer vervoer en waterstaat	11.135	996	1.940	-5.632	8.439	13.967	10.947	9.781
Fietsrouteplan rivierplan Maasvallei	387	0	40	0	426	0	0	0
Economie zaken	387	0	40	0	426	0	0	0
Uitbreiding Groenewald meubilair	0	0	0	0	0	204	0	0
Uitbreiding Groenewald technische instal	1.974	781	0	-1.478	1.276	1.478	0	0
Uitbreiding Groenewald bouwkosten	3.224	2.527	0	-1.924	3.827	1.924	0	0
Renovatie Avonturijn Berg aan de Maas	0	0	99	0	99	0	0	0
Renovatie Avonturijn Berg ad Maas-Instal	0	0	3	0	3	0	0	0
Binnenklimaatregeling sporthal Merode	0	0	0	35	35	0	0	0
Onderwijs	5.198	3.307	102	-3.367	5.240	3.606	0	0
Vervangen speelvoorzieningen	186	364	3	-320	233	250	275	45
Vervangen accom.afrostering voetb Urmond	0	0	0	0	0	30	0	0
Vervangen ballenvangers voetb Molenpark	0	0	0	0	0	14	0	0
Nieuwdorp buurttuin	0	0	0	0	0	450	0	0
Renovatie kunstgrasveld Hetjen veld A	457	17	0	0	474	0	0	0
Verv veldafst,staalm, ballenv voetbal IVS	0	20	0	0	20	0	0	0
Maatr duurzaamheid Hetjen veld A	34	0	0	0	34	0	0	0
Mergelakker veld B & C - renovatie	0	13	0	0	13	0	0	0
Renovatie Brasserie Steinerbos	0	0	12	0	12	0	0	0
Speelvoorziening Kampstraat Urmond	0	54	-2	0	52	0	0	0
Aankoop grond levensbomenbos	0	50	0	0	50	0	0	0
Levensbomenbos	148	0	46	0	194	0	0	0

Sport, cultuur en recreatie	825	518	59	-320	1.082	744	275	45
Binnenklimaatregeling MF de Grous	0	0	0	65	65	0	0	0
Sociaal Domein	0	0	0	65	65	0	0	0
Vervangen pompgemalen	170	0	115	0	285	44	44	44
GGA Stein centrum riool	0	0	0	0	0	50	1.100	0
Vervangen / renoveren riool	493	230	53	0	776	237	210	399
Bus Stein Schoon 8	0	0	0	0	0	53	0	0
Rioned riool	0	0	0	0	0	27	0	0
Vervangen en relinen vrijvervalriolen	957	550	0	-607	900	1.554	603	399
Wateroverlastmaatregelen	390	1.000	-484	-406	500	726	1.110	0
Emissie maatregelen	150	0	0	0	150	1.100	480	0
Afkoppelen riolen	200	0	0	0	200	200	200	0
GGA Meers riool	50	0	0	0	50	1.000	500	0
Opknappen Beatrixplein (riool)	160	0	0	-140	20	140	0	0
Grote Straat Beekstraat (riool)	308	0	0	-278	30	278	0	0
Waltstraat e.o. (riool)	0	0	0	0	0	0	0	500
Civieltechnische wzh vervangen OGI's	0	0	0	14	14	0	0	0
Renovatie milieupark Stein	0	300	0	0	300	0	0	0
Aanp rotonde Steinerweg-Koolweg (riool)	180	0	0	0	180	0	0	0
Rioolprojecten impulsregeling	0	0	522	0	522	0	0	0
Heerstraat Zuid (riool)	0	0	0	0	0	0	50	710
Volksgezondheid en milieu	3.058	2.080	206	-1.418	3.927	5.409	4.297	2.052
Starterslening	500	0	0	0	500	0	0	0
Woonwagens inrichting	0	0	8	0	8	0	0	0
Woonwagens technische installaties	0	0	5	0	5	0	0	0
Woonwagens	0	0	38	0	38	0	0	0
Proactieve grondaankopen	0	163	0	0	163	0	0	0
Vorbereidingskrediet RHA	0	55	6	317	378	0	0	0
Vorbereidingskrediet Bruisend Hart	0	100	53	0	153	0	0	0
Vorbereidingskrediet Steskensstraat	0	760	0	0	760	0	0	0
Ruimtelijke ordening	500	1.078	110	317	2.006	0	0	0
Totaal	21.258	9.586	2.953	-10.219	23.577	23.998	15.555	12.707

Bestuur en ondersteuning

Maaimachine

De investering geraamd op prijspeil 2021 is bijgesteld naar het prijspeil 2024. De investering is met € 55.000 opgehoogd.

Verkeer en vervoer

Doorfietspad/op-afrit Elsloo

Het definitief ontwerp is in het voorjaar 2024 afgerond. Vertraging is opgetreden doordat bij het uitwerken van het voor ontwerp tot het definitief ontwerp, diverse onvoorziene onderdelen nader onderzocht moeten worden en op elkaar afgestemd worden om het ontwerp te optimaliseren. Denk hierbij aan ligging leidingen, gebruik gronden van derden, afwatering, ed.

Op basis van dit ontwerp wordt momenteel een bestek vervaardigd dat in het najaar wordt aanbesteed. Gezien de duur van de aanbestedingsprocedure en de benodigde voorbereidingsperiode voor de aannemer is start uitvoering in 2024 niet realistisch. De budgetten die voor de uitvoering in 2024 en 2025 waren gereserveerd worden doorgeschoven naar 2025 en 2026.

Opknappen Beatrixplein

De beoogde woningbouwontwikkeling aan het Beatrixplein door derden, is nog niet gestart. Wel is de gemeente in 2024 gestart met het voorbereiden van de herinrichting van het plein. De omgeving wordt bij deze voorbereidingen betrokken. De daadwerkelijke uitvoering is voorzien in 2025. Het eerder hiervoor beschikbaar gestelde budget wordt daarom grotendeels (€ 366.000) doorgeschoven naar 2025.

Reconstructie Mauritsweg Stein

Naar verwachting is de reconstructie van de Mauritsweg is begin 2024 afgerond. Hierbij is de gehele weg nu ingericht als een gebiedsontsluitingsweg met een maximum snelheid van 30 km per uur. Een deel van het regenwater is afgekoppeld en wordt ter plekke van de nieuwe waterberging tegenover het Ibis hotel geïnfiltreerd in de bodem. Het project is vanwege een aanbestedingsvoordeel ruim binnen het beschikbare budget afgerond. Hierdoor kan een bedrag van €260.000 vrijvallen.

Fietspadenstructuur

Het opstellen van een visie is opgesplitst. Het deel 'wandelen' is grotendeels vanuit toerisme opgepakt. Voor het deel 'fietsers' wordt een separate visie op fietsroutestructuren opgesteld. De uit deze visie vloeiende uitvoeringsplannen zullen dit jaar niet plaatsvinden. De kosten die we dit jaar maken hebben dan ook alleen betrekking op het opstellen van de visie en niet op de uitvoering daarvan. Schatting is dat we dit jaar maximaal € 100.000 euro van het beschikbare budget uitgeven. De overige gelden worden doorgeschoven naar 2025.

Herstel oude dorpskernen

Herstel van de oude dorpskernen is opgenomen in het investeringsprogramma in de jaren 2024 en 2026 (2 x € 750.000), voor respectievelijk Catsop en Oud-Urmond). In 2024 wordt gestart met het voeren van de omgevingsdialogen om te komen tot integrale plannen. Deze plan zullen we, afhankelijk van de budgettaire impact, aan de Raad voorleggen ter informatie of ter besluitvorming.

Om de projectvoorbereidingen te kunnen uitvoeren stellen we voor om € 75.000 in 2024 op te nemen en de resterende € 675.000 door te schuiven naar 2025.

Reconstructie Michiel de Ruyterstraat

Afstemming van het ontwerp met de omgeving zal naar verwachting voor de zomervakantie van 2024 zijn afgerond. Op basis van dit ontwerp wordt het bestek vervaardigd dat in Q3 wordt

aanbesteed. Gezien de duur van de aanbestedingsprocedure en de benodigde voorbereidingsperiode voor de aannemer wordt de start van uitvoering in 2024 nagestreefd maar is hoogstwaarschijnlijk niet haalbaar.

Van het budget dat voor de uitvoering in 2024 is gereserveerd (€1.269.343) wordt voorgesteld om € 1.000.000 door te schuiven naar 2025.

Grote Straat Beekstraat (wegen)

In Oud Urmond spelen diverse vraagstukken die een directie relatie hebben met de openbare ruimte. In de begroting zijn hiervoor ook diverse investeringen opgenomen. Een hiervan is het aanpassen van de Grote Straat Beekstraat. Deze is afkomstig uit het verkeersarrangement.

In 2024 wordt gestart met het voeren omgevingsdialoog om te komen tot een integraal plan voor Oud Urmond en om inzage te geven in kosten en mogelijke varianten. Deze zullen ter besluitvorming worden voorgelegd. De uitvoering is voorzien in 2025.

Daarom wordt het merendeel van het budget (€ 430.000) doorgeschoven naar 2025.

Aanpassen rotonde Steinerweg-Koolweg

Bij de engineering van de rotonde Steinderweg-Koolweg is gebleken dat de huidige afmeting van de rotonde niet voldoet aan de huidige richtlijnen. De nieuwe rotonde wordt aangepast zodat deze voldoet aan de laatste richtlijnen. De rotonde wordt ook uitgevoerd in beton. Hiermee worden toekomstige onderhoudskosten sterk verlaagd. Om dit mogelijk te maken moeten een aantal kabels en leidingen verplaatst worden. Bij de aanleg van de rotonde wordt ook de aanwezige duiker die onder de rotonde loopt vergroot om de wateroverlast die in de nabijheid frequent optreedt te verminderen. Hiermee is de oorspronkelijke scope van de aanpassing uitgebreid. Hiervoor is een extra budget benodigd van € 340.000.

Wegreconstructie Urmonder parallelweg

De reconstructie van de Urmonder Parallelweg is begin 2024 afgerond. Bij de reconstructie zijn de aanwezige passeer havens verhard en zijn amfibiepassages aangebracht.

Het project is vanwege een aanbestedingsvoordeel binnen het beschikbare budget afgerond hierdoor kan een bedrag van € 136.000 vrijvallen.

Wegreconstructie westelijke Kanaalweg

De reconstructie van de Westelijke Kanaalweg is begin 2024 afgerond. Bij de reconstructie zijn de aanwezige passeer havens verhard.

Het project is vanwege een aanbestedingsvoordeel binnen het beschikbare budget afgerond. Hierdoor kan € 60.000 vrijvallen.

Door de gemeente Meerssen wordt € 35.000 bijgedragen omdat wij de passeer havens op hun grondgebied ook hebben verhard binnen dit project.

Wegreconstructie Ondergenhousweg/Steenweg

De reconstructie van de Steenwegstraat is begin 2024 afgerond. Bij de reconstructie is de rijbaan geheel in beton uitgevoerd. Hiervoor is gekozen omdat op stukken van de weg geen kantopsluiting van grond aanwezig is. Bij asfalt zal de weg dan eerder afbrokkelen en tot hoge onderhoudskosten leiden.

Het project is niet binnen het budget afgerond doordat op het laatste moment het onderhoud aan de riolering en overstort op de beek binnen dit project is meegenomen. Hiermee was vooraf budgettair geen rekening gehouden. Hierdoor moet € 20.000 bij geraamd worden.

Onderwijs

Groenewald

Op 14 december 2023 heeft de raad besloten een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 3.307.207 incl. BTW voor de uitbreiding van Groenewald. In verband hiermee is aan Stichting LVO (bouwheer) verzocht een nieuw bevoorschottingsschema op te stellen. Op basis hiervan is het noodzakelijk een bedrag van € 3.401.980 incl. BTW (bouwkosten en technische installaties) door te schuiven naar 2025.

Binnenklimaat sporthal Merode

De software van de automatische binnenklimaatregeling in sporthal Merode wordt niet meer ondersteund door de fabrikant en zal uiteindelijk niet meer automatisch kunnen functioneren. Verwarming en ventilatie kunnen wellicht op handbediening worden gezet maar dit leidt tot onnodig veel energieverbruik maar ook een oncomfortabel binnenklimaat voor gebruikers. Het gevolg kan zijn dat verenigingen en commerciële partijen geen gebruik meer willen of kunnen maken van deze accommodatie en de exploitant de gemeente aansprakelijk gaat stellen voor gemiste inkomsten en hogere energiekosten. Om deze problemen voor te zijn moet het systeem vervangen worden, de kosten hiervoor bedragen € 35.000.

Sport, cultuur en recreatie

Vervangen speelvoorzieningen

De kosten voor de uitvoering van dit plan bedragen naar verwachting € 836.900 voor de periode 2024 t/m 2027. Het bedrag is afkomstig uit de reguliere middelen. In het uitvoeringsplan is gedetailleerd weergegeven welke investeringen op welk moment worden uitgevoerd. Daarnaast blijkt dat het merendeel van de kosten in het uitvoeringsplan dienen te worden geactiveerd volgens onze financiële verordening. Dit leidt tot een verschuiving van exploitatiebudgetten naar investeringsbudgetten.

Sociaal domein

Binnenklimaat MFC de Grous

De software van de automatische binnenklimaatregeling in MFC de Grous wordt niet meer ondersteund door de fabrikant en zal uiteindelijk niet meer automatisch kunnen functioneren. Verwarming en ventilatie kunnen wellicht op handbediening worden gezet maar dit leidt tot onnodig veel energieverbruik maar ook een oncomfortabel binnenklimaat voor gebruikers. Het gevolg kan zijn dat verenigingen en commerciële partijen geen gebruik meer willen of kunnen maken van deze accommodatie en de exploitant de gemeente aansprakelijk gaat stellen voor gemiste inkomsten en hogere energiekosten. Om deze problemen voor te zijn moet het systeem vervangen worden, de kosten hiervoor bedragen € 65.000.

Volksgezondheid en milieu

Vervangen en relinen riolen

Het blijkt met de huidige bezetting niet mogelijk de voor 2024 opgenomen projecten en de opgenomen investering van € 1.507.000 te realiseren in 2024. Een aantal projecten voor een bedrag van € 607.000 wordt noodgedwongen doorgeschoven naar 2025.

De in 2022 opgestelde lijst voor rioolvervangingen en reliningsprojecten, wordt ten behoeve van de begroting 2025 tegen het licht gehouden. Dit in verband met samenhang met projecten vanuit andere programma's en herprioritering van werken.

Wateroverlast maatregelen

Het blijkt met de huidige bezetting niet mogelijk de voor 2024 opgenomen projecten en de opgenomen investering van € 905.792 te realiseren in 2024. Een aantal projecten voor een bedrag van € 400.000 wordt noodgedwongen doorgeschoven naar 2025.

De in 2022 opgestelde lijst met wateroverlastprojecten wordt ten behoeve van de begroting 2025 tegen het licht gehouden. Dit in verband met recente resultaten van inspecties op andere plaatsen en noodzakelijke herprioritering van werken.

Opknappen Beatrixplein (riool)

De gemeente is in 2024 gestart met het voorbereiden van de herinrichting van het plein. Het vervangen van het riool is hieraan gekoppeld. De daadwerkelijke uitvoering is voorzien in 2025. Het eerder hiervoor beschikbaar gestelde budget wordt daarom grotendeels (€ 140.000) doorgeschoven naar 2025.

Grote Straat Beekstraat (riool)

In Oud Urmond spelen diverse vraagstukken die een directie relatie hebben met de openbare ruimte. In de begroting zijn hiervoor ook diverse investeringen opgenomen. Een hiervan is het aanpassen van het riool in de Grote Straat Beekstraat.

In 2024 wordt gestart met het voeren omgevingsdialoog om te komen tot een integraal plan voor Oud Urmond en om inzage te geven in kosten en mogelijke varianten. Deze zullen ter besluitvorming worden voorgelegd. De uitvoering is voorzien in 2025.

Daarom wordt het merendeel van het budget (€ 278.000) doorgeschoven naar 2025.

Walstraat (riool)

Reconstructie van de Walstraat - Guilickerstraat stond gepland voor uitvoering 2025 maar wordt doorgeschoven naar 2027. Tijdens het zogenaamd 'lange termijn overleg' met WML en Enexis is namelijk naar voren gekomen dat zij werkzaamheden aan de water- en gasleiding gepland hebben in 2026. Na afronding van de NUTS-werkzaamheden gaat de gemeente van start met de reconstructie in 2027. Dit om te voorkomen dat er door nieuw werk gegraven wordt en overlast te beperken.

Ruimtelijke ordening

Vorbereidingskrediet RHA

De uitbreiding van 5-7 woonwagenstandplaatsen is opgenomen in de WZV Stein 2023-2028.

In 2024 wordt gestart met de BOPA-procedure per uitbreidingslocatie. Ook met de gemeentelijke voorbereiding van de uitgifte van bouw- en woonrijpe percelen aan de woningbouwcorporaties. Het voorbereidingskrediet wordt hiervoor met € 317.000 opgehoogd. De bestede middelen uit het voorbereidingskrediet worden ingebracht bij het vaststellen van de grondexploitatie per uitbreidingslocatie. De financiële resultaten komen ten laste van de Algemene Reserve.